

COĞRAFYA 9

BÖLGE KAVRAMI

cografyasever.com / [@cgrfysvr](https://www.instagram.com/cgrfysvr)

BAŞLARKEN

Bir Ayrılık Şarkısı Seç,Sessizce Çal Brexit İçin;
Britanya'nın ilk harfleri "Br" ile "exit" kelimesinin bir araya getirilmesi ile oluşturulan **Brexit** terimi Birleşik Krallığın Avrupa Birliği'nden ayrılma süreci olarak ifade edilebilir.

Birleşik Krallığın Avrupa Birliği'nden ayrılması, kısaca Brexit olarak tanımlanıyor.Avrupa Birliği'nin atası sayılan Avrupa Ekonomik Topluluğuna 1973 yılında üye olan İngiltere, AB'nin Schengen ve ortak para birimi gibi temel kurumlarının dışında kalmış , 23 Haziran 2016 ise yapılan referandumla AB'den ayrılma kararı almıştı. İngiltere'de birlikten tamamen ayrılma konusundaki ilk referandum 1975'te yapılmış, seçmenlerin %67'si üyeliğin devam etmesi yönünde oy kullanmıştı. 23 Haziran 2016'da bir kez daha referanduma gidildi ve seçmenlerin %52'si Avrupa Birliği'nden çıkılması yönünde oy verdi.Birliğin en güçlü ülkesi Almanya, ayrılma kararını, "derin bir yara" olarak değerlendirdi.

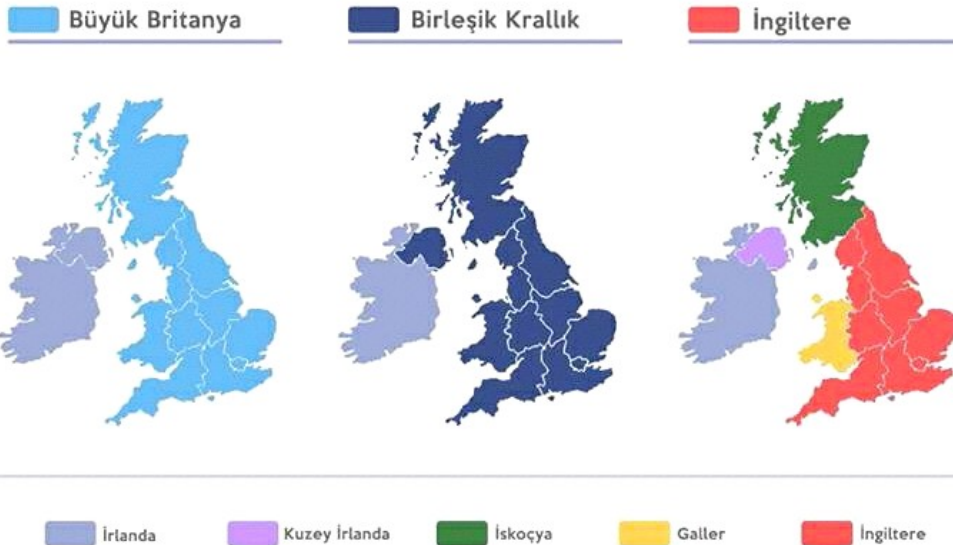

Brexit ile ilk kez bir üye, birlikten çıkma kararı alırken, AB'nin geleceği de sorgulanmaya başlandı.Avrupa Birliği ile İngiltere arasında Haziran 2017'de başlayan müzakerelerde taraflar, İngiltere'nin AB bütçesine taahhütlerinden kaynaklanan yüklü bir ücretin ödenmesi ile vatandaş haklarının da aralarında yer aldığı bir dizi konuda ön anlaşmaya varmıştı.AB Brexit anlaşması kapsamında İngiltere'ye 47,5 milyar euroluk fatura çıkardı. İngiltere rakamın 41,4 milyar euro olmasını bekliyordu. Bu konunun Londra ve Brüksel arasında yeni bir gerilime neden olabileceği ifade edilmekte.30 Aralık'ta imzalanan serbest ticaret anlaşması neticesinde AB ile ticari ilişkilerini sürdürecektir olan İngiltere, 1 Ocak 2021 itibari ile ayrılığın resmileşmesi ile AB mahkemelerinin yetki alanının dışında kaldı.İngilizler, AB ülkelerinde süresiz oturma ve çalışma izinlerini kaybetti.AB üyesi ülkelerin vatandaşları da İngiltere'de gerekli göç koşullarını karşılamaları durumunda yaşayabilecek.

Ülkeler arasındaki işbirliğinin artması için bölgeler oluşturabilir mi?

Brexit ile Avrupa Birliği haritasında nasıl bir değişim yaşanmıştır?

Farklı kriterlere göre oluşturulan bölgelerin sınırları değişebilir mi?

BÖLGE NEDİR?

Yeryüzünün tamamını bir bütün olarak algılamak ve tanıtmak oldukça zordur. Yeryüzünü küresel, kıtasal veya ülkesel ölçekte parçalara ayırmak; yeryüzünün algılanmasını ve tanıtılmasını kolaylaştırmaktadır.

Bölge Nedir? Bazı özellikleri ile çevresinden ayrılan, buna karşılık kendi sınırları içerisinde benzerlik gösteren coğrafi birimlere bölge adı verilir. Farklı ölçütler ve kriterler ile pek çok bölge türü oluşturulabilir. Bölgeler genel anlamda **şekilsel bölgeler** ve **işlevsel bölgeler** olmak üzere 2 ana gruba ayrılır.

BÖLGE TÜRLERİ

Şekilsel Bölgeler

İşlevsel Bölgeler

Doğal Şekilsel Bölgeler Beşeri Şekilsel Bölgeler

-Yer şekillerine Göre B.

-İklim Bölgeleri

-Hidrografik Bölgeler

-Toprak Bölgeleri

-Bitki Bölgeleri

-Doğal Afet Bölgeleri

-Ham madde Üretim B.

-Sanayi Bölgeleri

-Nüfus bölgeleri

-Yerleşme bölgeleri

-Kültür Bölgeleri

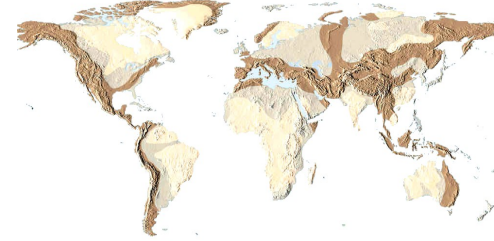
-Siyasi-Askeri-Ekonomik

İş Birliği Bölgeleri

- Hizmet Bölgeleri
- Kalkınma Projesi B.
- Yönetim Bölgeleri
- İstatistik Bölgeleri

Şekilsel bölgeler doğal ve beşeri unsurlar dikkate alınarak oluşturulurken işlevsel bölgelerde mekanı etkin kullanma, ekonomik ve kültürel işleyişi daha iyi organize etme ön plandadır.

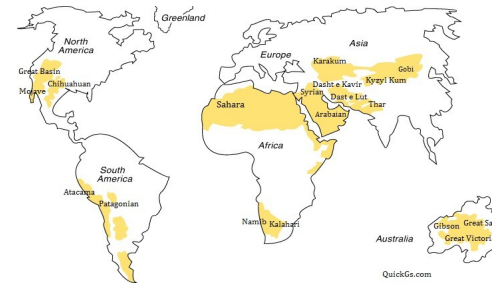
Doğal Şekilsel Bölge- Dağlık Bölgeler

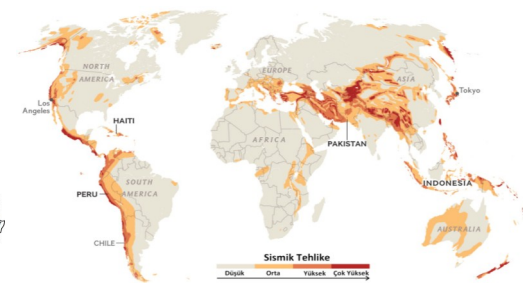
İşlevsel Bölge - KGM Hizmet Bölgeleri

1-) Doğal Şekilsel Bölgeler: Doğal unsurlar dikkate alınarak oluşturulan bölgelerdir. Örneğin;

- Yer şekillerine göre (Dağlık-Ovalık-Düz-Engbeli-Karstik-Volkanik vb),
- İklim tiplerine ve kuşaklarına göre (Akdeniz-Çöl-Sıcak-Ilıman-Soğuk vb),
- Bitki örtülerine göre (T.Yağmur Ormanı-Tayga-Savan-Ağaç-Çalı-Ot vb),
- Toprak özelliklerine göre (Terra Rossa-Nemli Topraklar vb),
- Su özelliklerine göre (Akdeniz Havzası-Van G. Havzası-Mezopotamya),
- Doğal afetlere göre (Deprem-Tsunami-Heyelan-Taşkın vb) doğal şekilsel bölgeler oluşturulabilir. Fiziki (Doğal) kriterlere göre oluşturulan bölgelerin sınırları sürekliliğini korur. Çöl bölgesi, deprem bölgeleri vb.

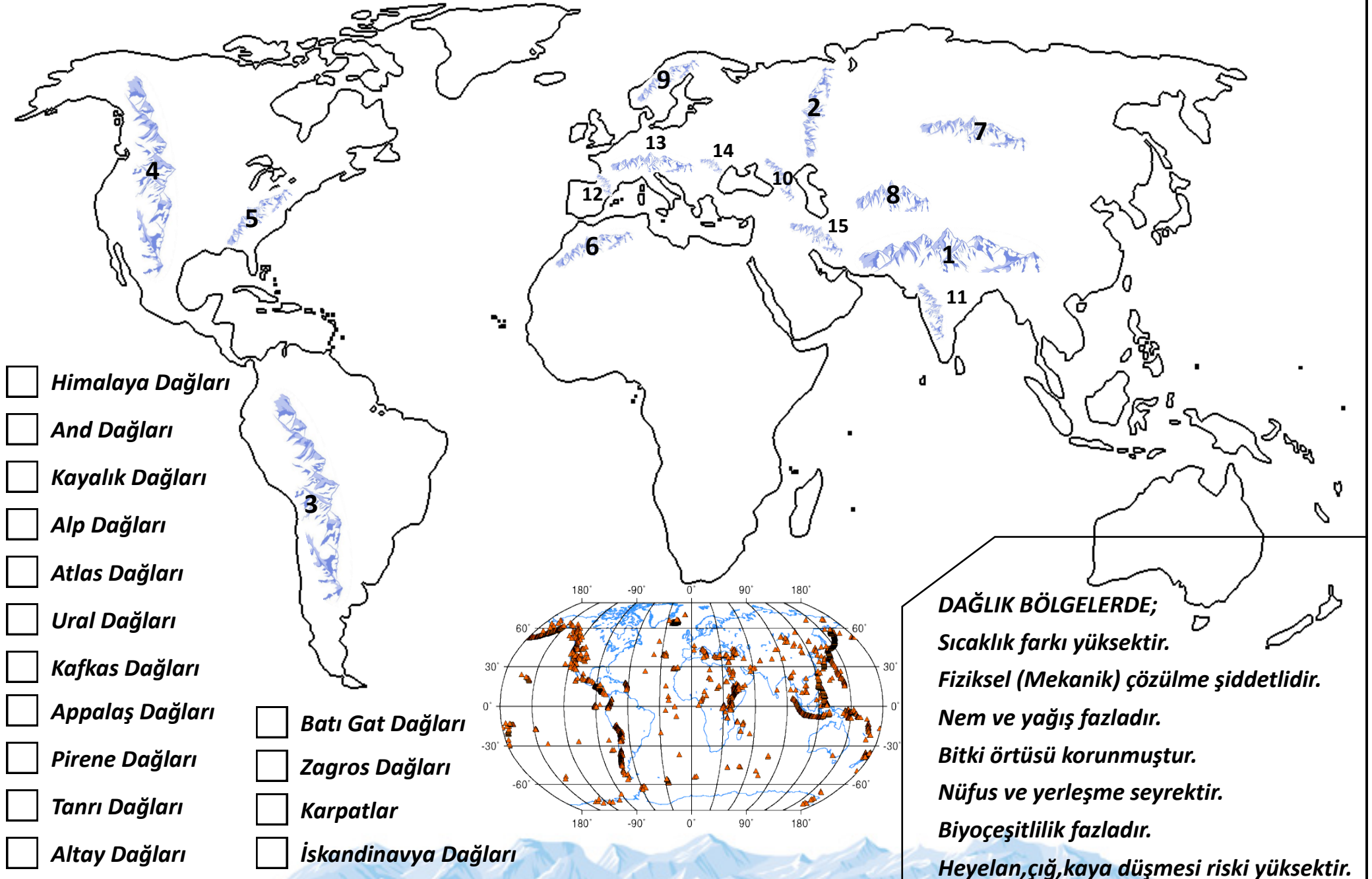

Doğal Şekilsel Bölge-Çöl Bölgeleri

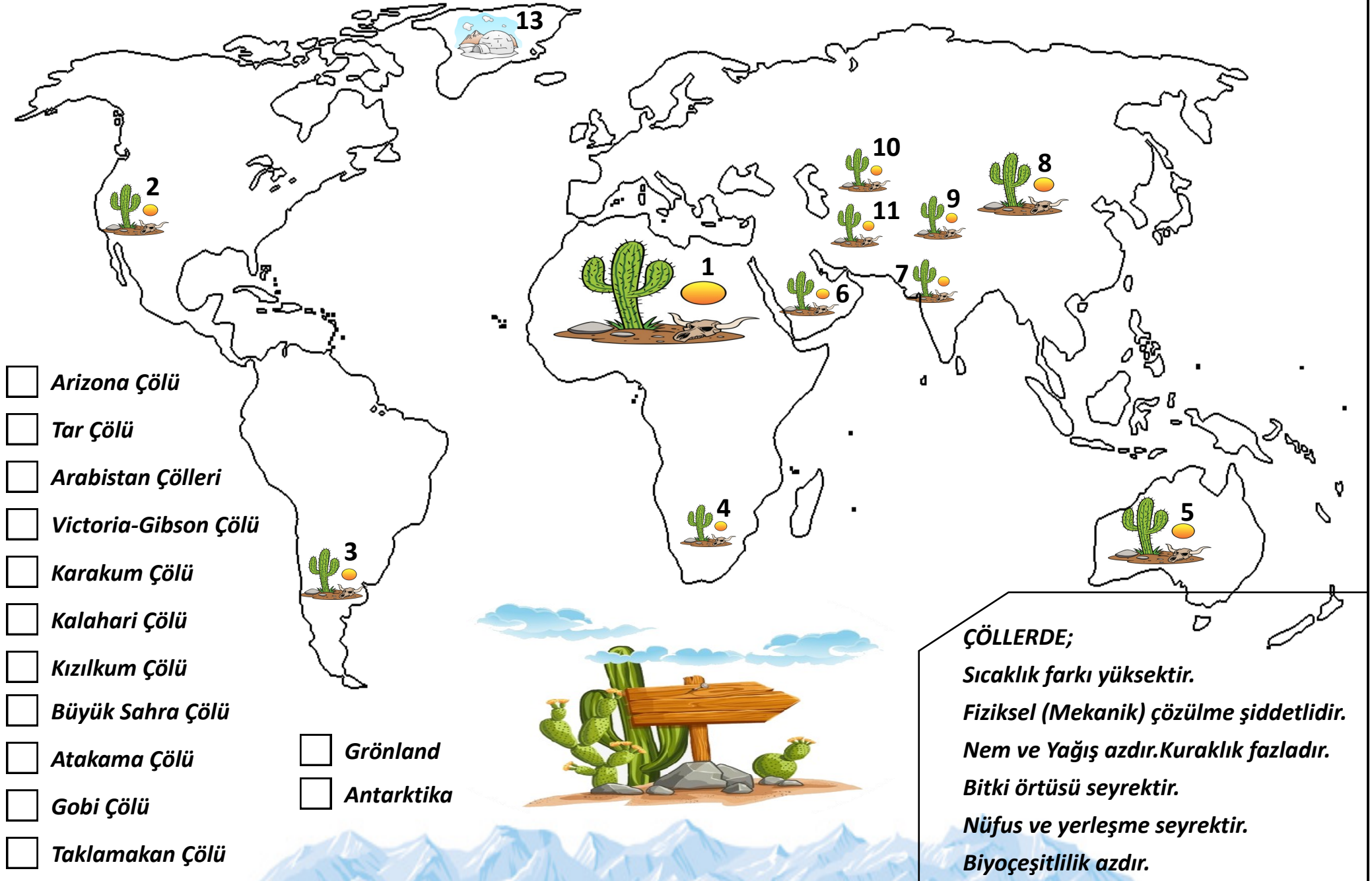
Doğal Şekilsel Bölge-Deprem Bölgeleri

DAĞLIK BÖLGELER

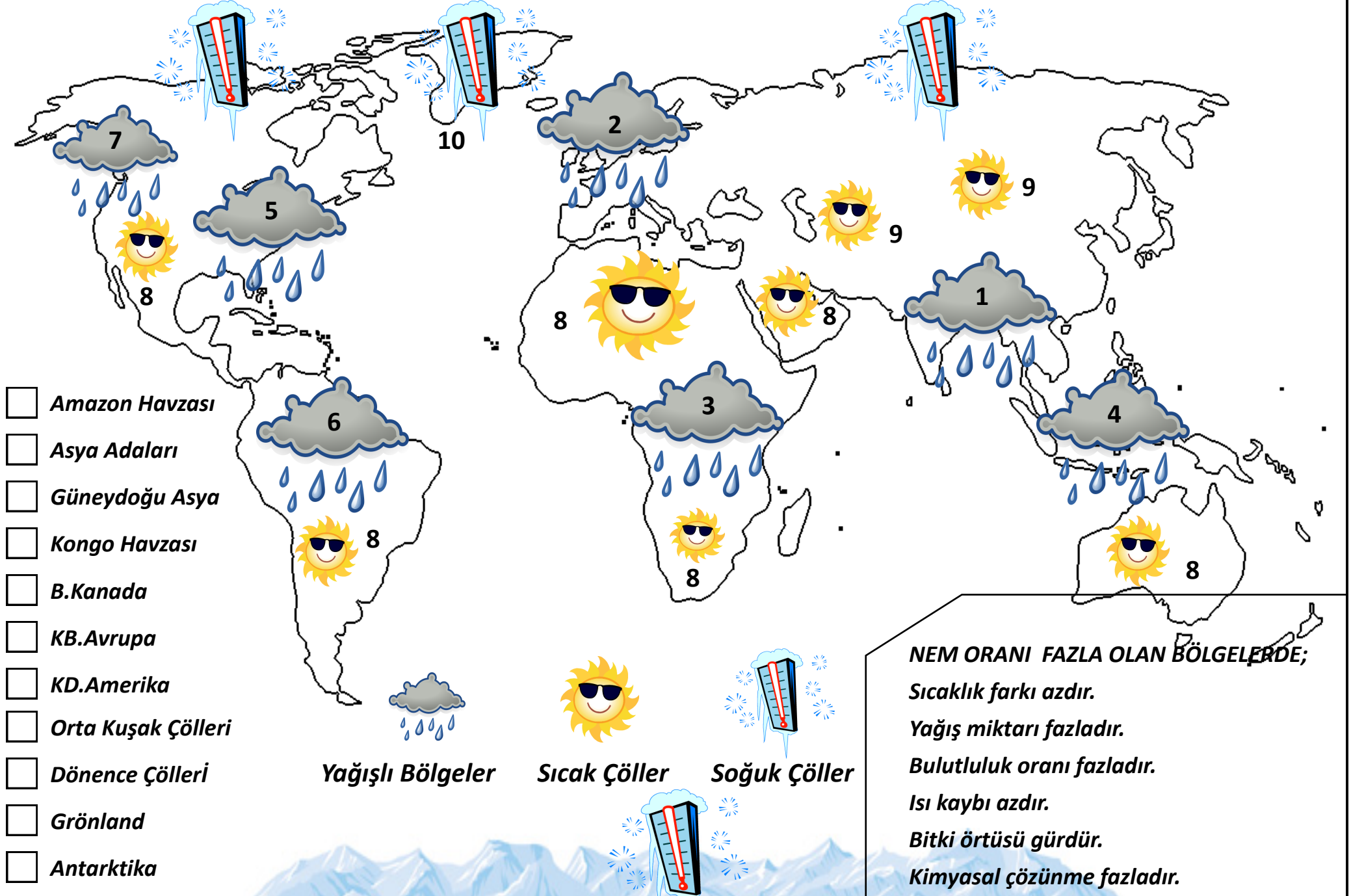

☐ Himalaya Dağları	
☐ And Dağları	
☐ Kayalık Dağları	
☐ Alp Dağları	
☐ Atlas Dağları	
☐ Ural Dağları	
☐ Kafkas Dağları	
☐ Appalaş Dağları	☐ Batı Gat Dağları
☐ Pirene Dağları	☐ Zagros Dağları
☐ Tanrı Dağları	☐ Karpatlar
☐ Altay Dağları	☐ İskandinavya Dağları

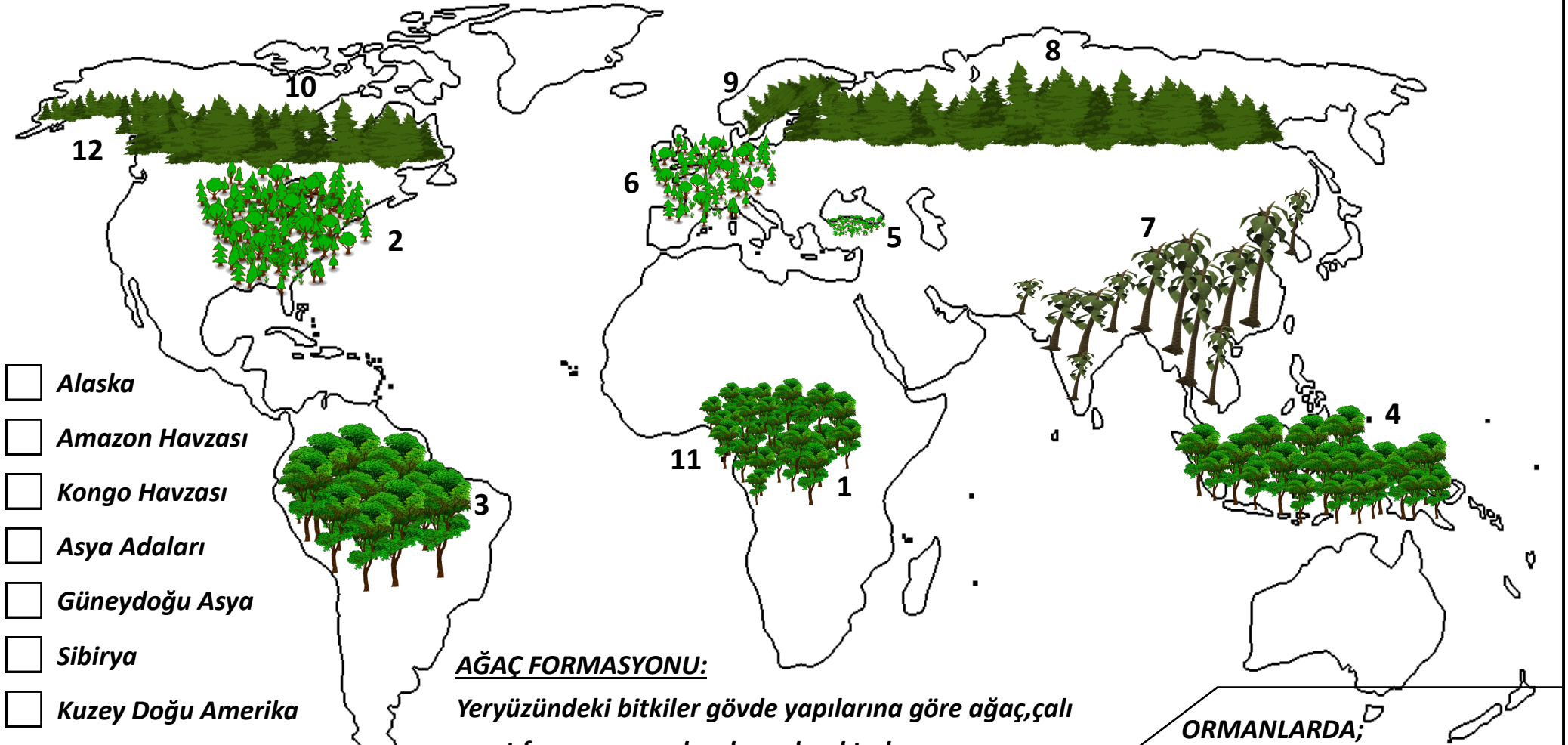
ÇÖL BÖLGELERİ

YAĞIŞLI VE KURAK BÖLGELER

ORMAN BÖLGELERİ

- ☐ Alaska
- ☐ Amazon Havzası
- ☐ Kongo Havzası
- ☐ Asya Adaları
- ☐ Güneydoğu Asya
- ☐ Sibiryaya
- ☐ Kuzey Doğu Amerika
- ☐ Kuzey Batı Avrupa
- ☐ İskandinavya
- ☐ Gine Körfezi
- ☐ Kuzey Anadolu
- ☐ Kuzey Kanada

AĞAÇ FORMASYONU:

Yeryüzündeki bitkiler gövde yapılarına göre ağaç, çalı ve ot formasyonu olarak ayrılmaktadır.

Odunsu gövdeli büyük bitkiler ağaç formasyonu olarak adlandırılır. 4 alt türü vardır:

1-) Ekvatorial Ormanlar	2-) Muson Ormanları
3-) Karışık Ormanlar	4-) Tayga Ormanları

ORMANLARDA;

Sıcaklık farkı azdır.

Kimyasal çözünme etkilidir.

Nem ve Yağış fazladır.

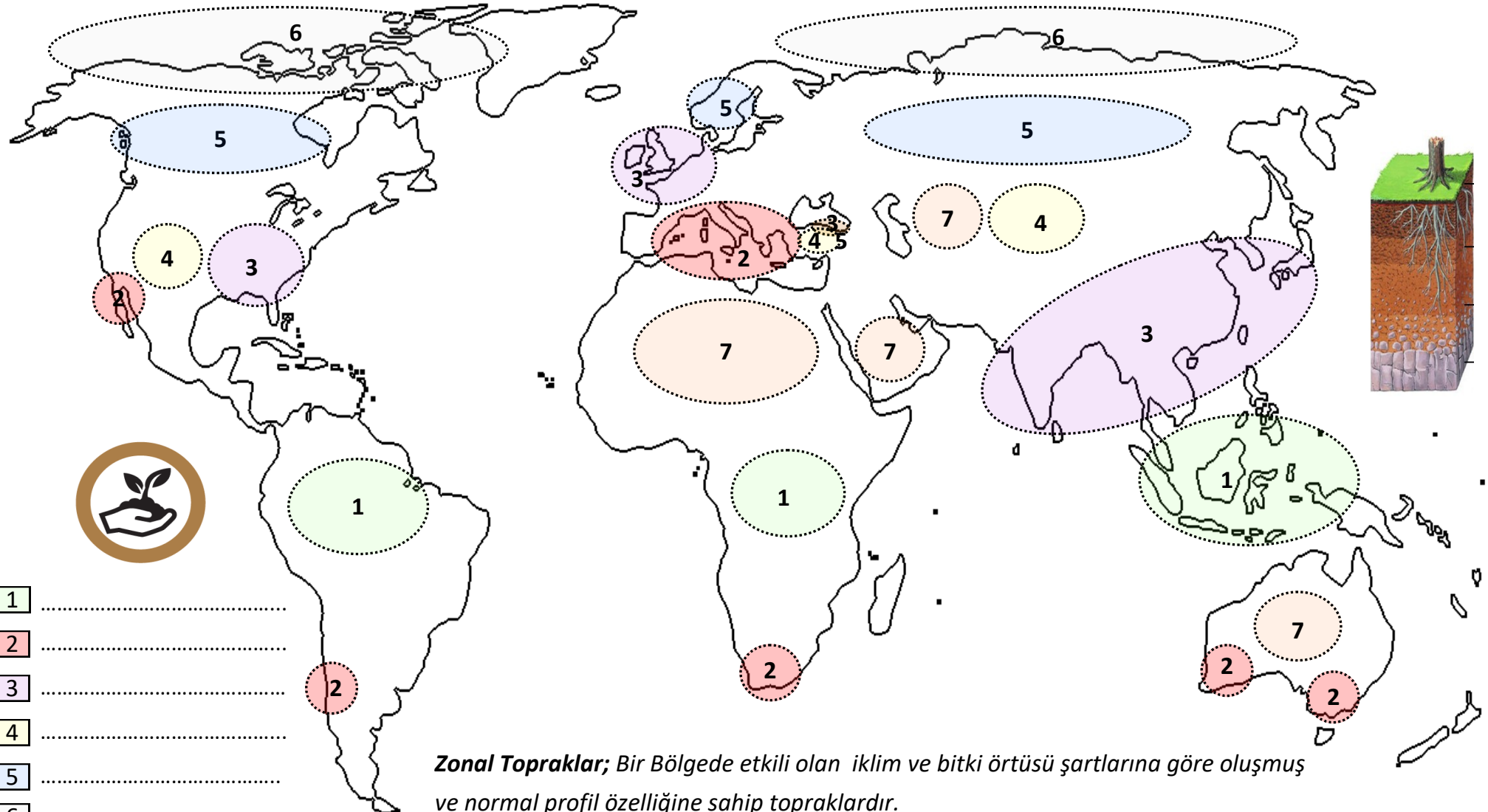
Bitki örtüsü yoğundur.

Nüfus ve yerleşme seyrek.

Biyoçeşitlilik fazladır.

ZONAL TOPRAK BÖLGELERİ

Toprak; yer kabuğunu oluşturan kayaların ayrışmasıyla oluşan, içinde çeşitli inorganik ve organik maddeler, canlı organizmalar, hava ve su bulunan yüzeyel örtüdür. Toprak oluşumu kayaların ayrışması ile başlar.

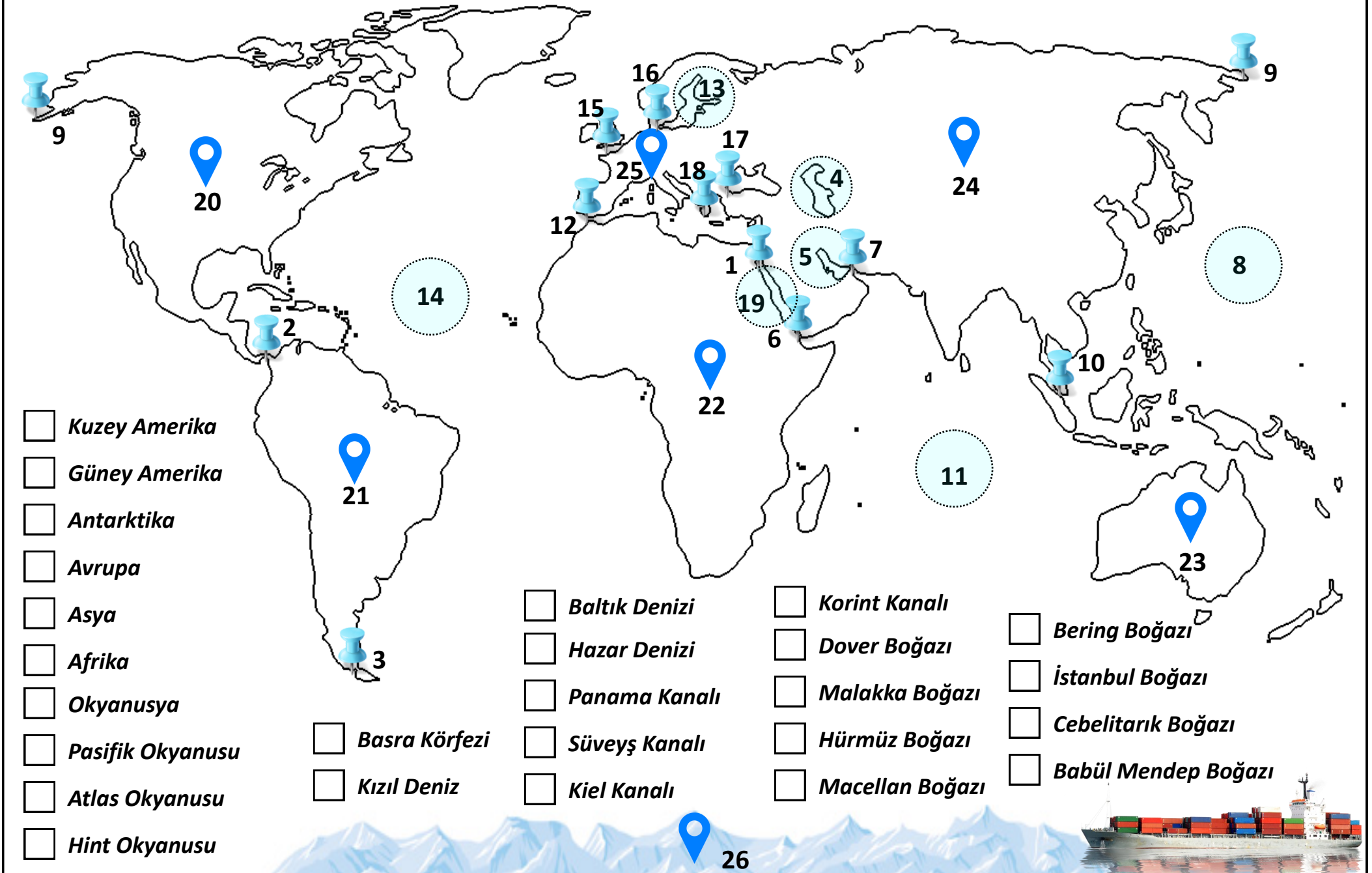
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

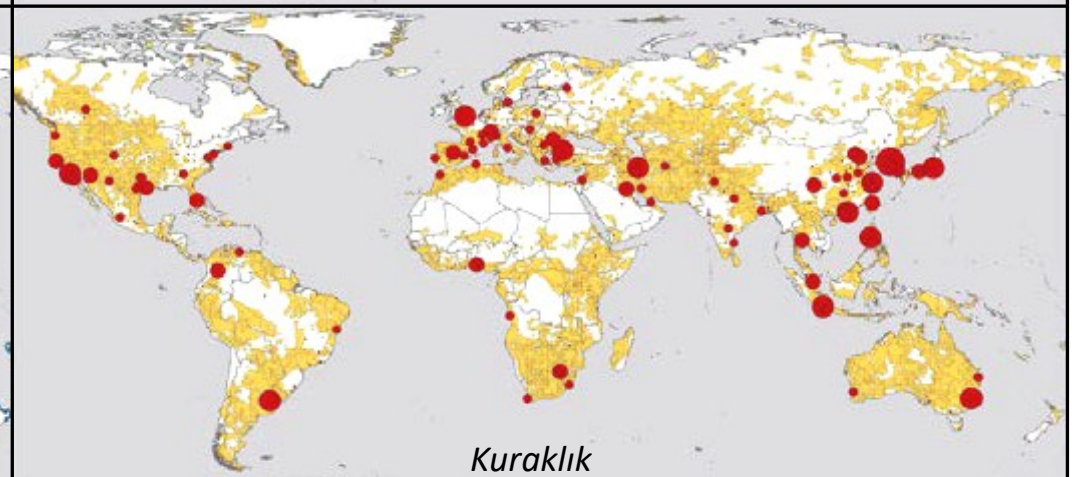
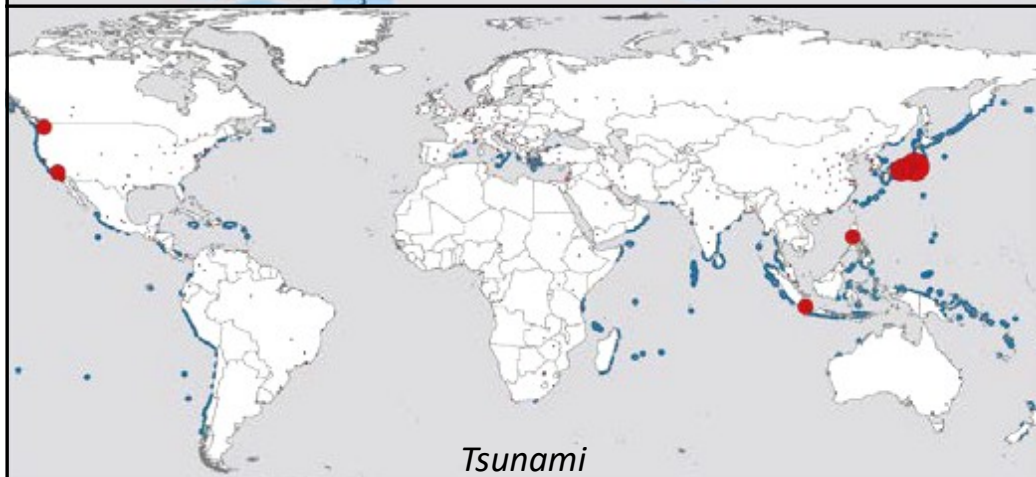
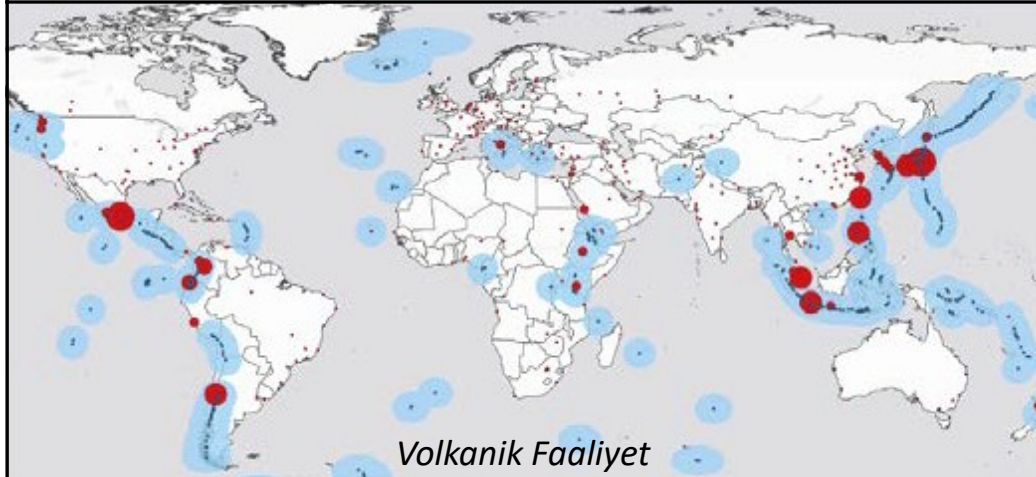
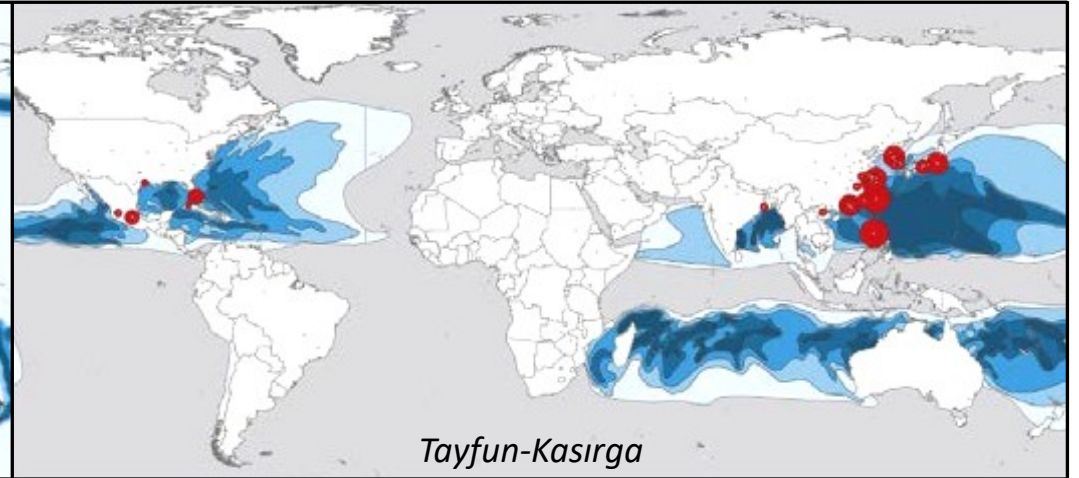
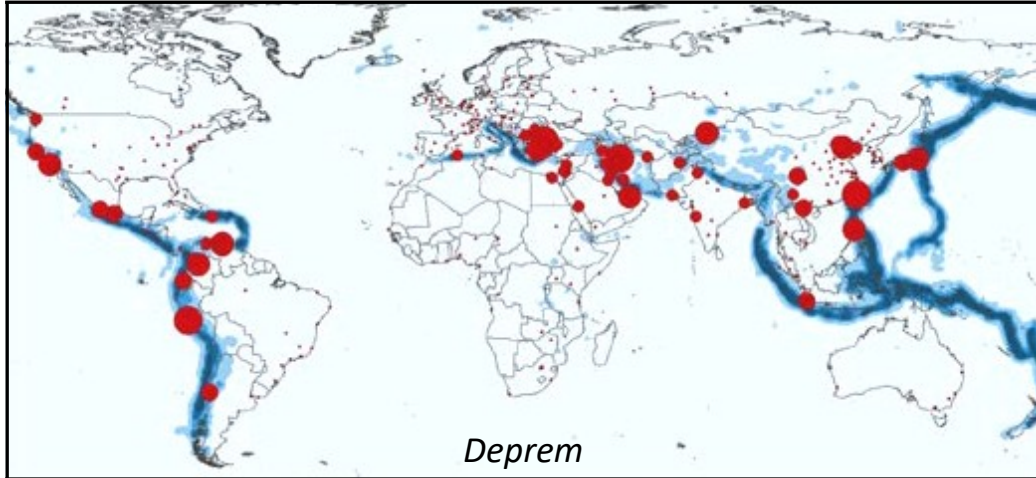
Zonal Topraklar; Bir Bölgede etkili olan iklim ve bitki örtüsü şartlarına göre oluşmuş ve normal profil özelliğine sahip topraklardır.

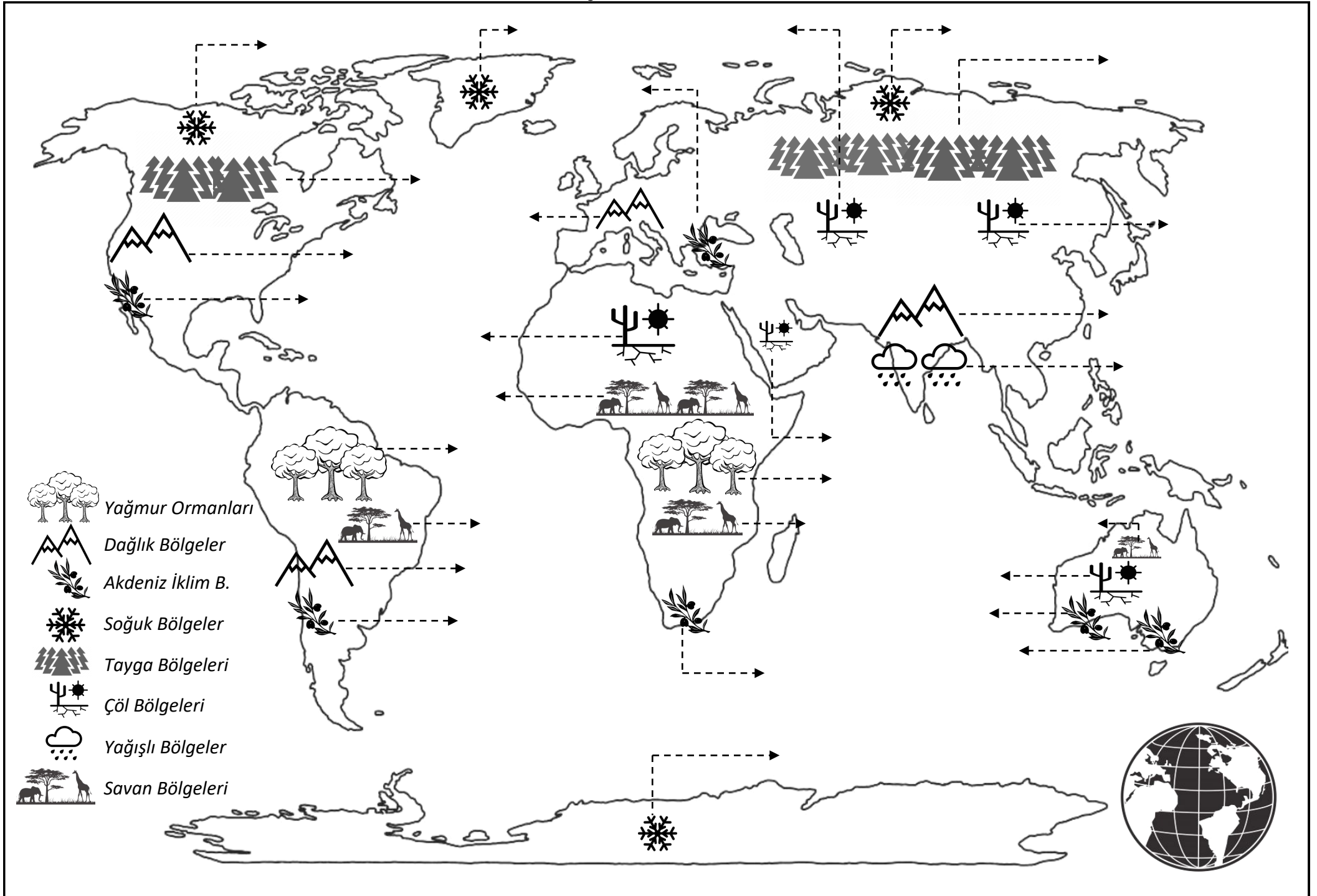
İntrazonal Topraklar; Oluşumunda topografya ve ana materyalin etkili olduğu topraklardır.

Azonal Topraklar; Dış kuvvetlerce taşınan topraklardır.

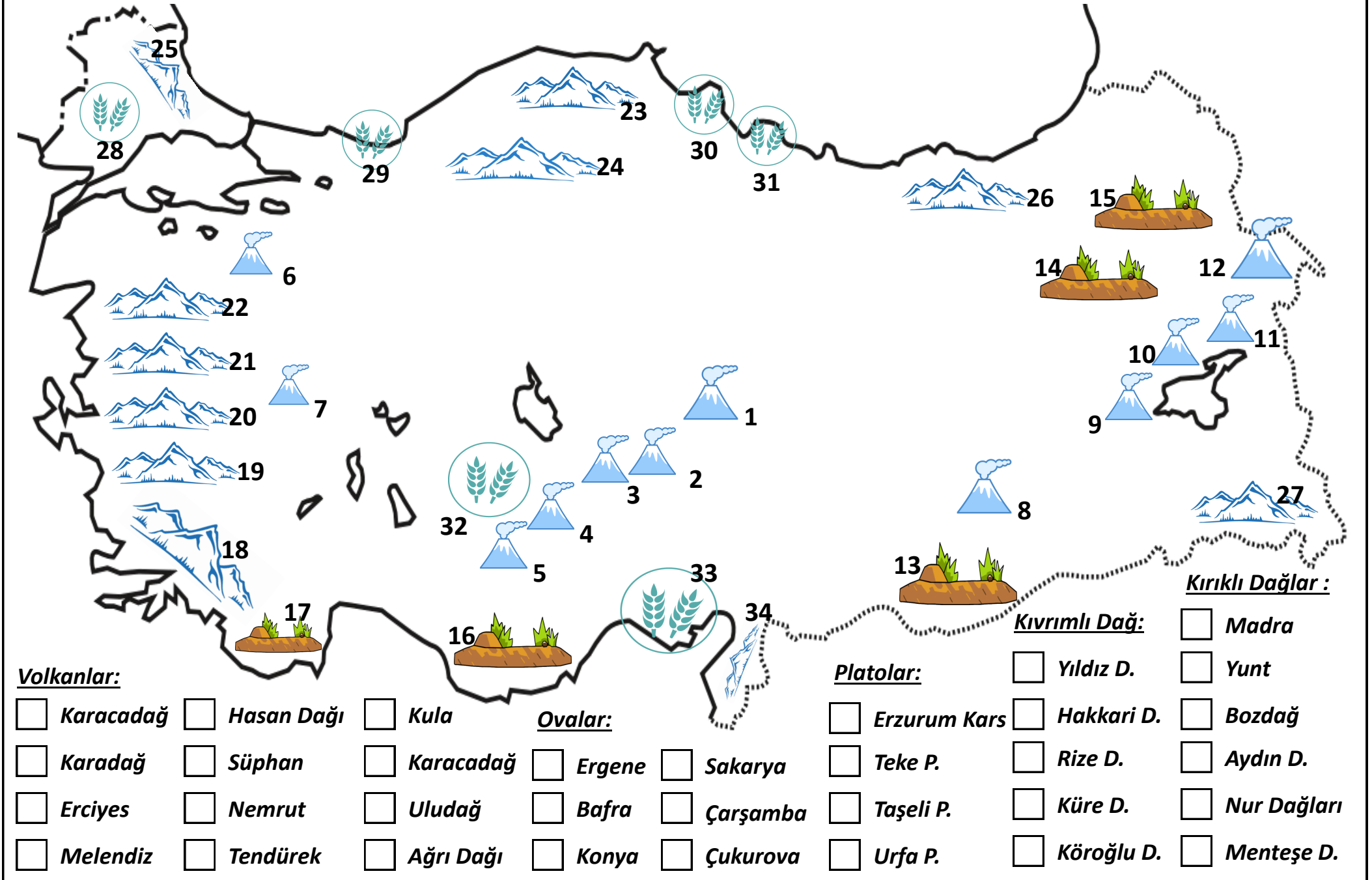
KITALAR / OKYANUSLAR / DENİZLER / BOĞAZLAR / KANALLAR

DÜZ VE DAĞLIK BÖLGELER

İKLİM VE BİTKİ ÖRTÜSÜ BÖLGELERİ

ETKİNLİK: Özellikleri verilen iklim tiplerini haritada renkli kalemler ile gösteriyoruz.

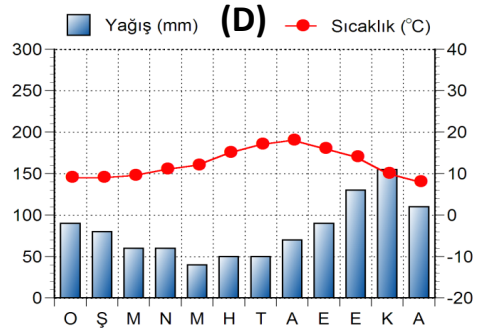
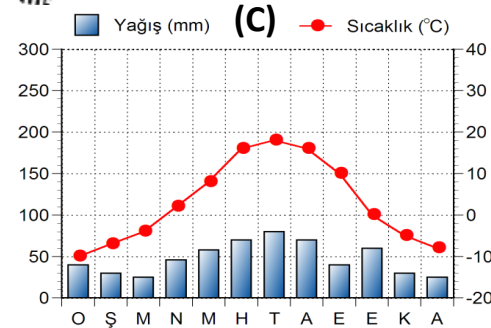
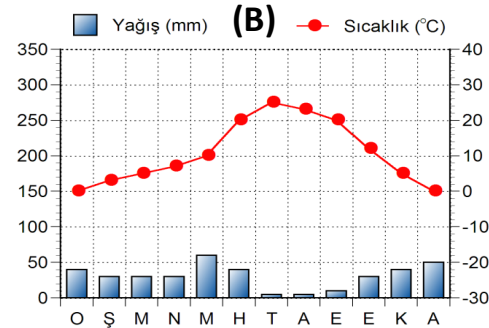
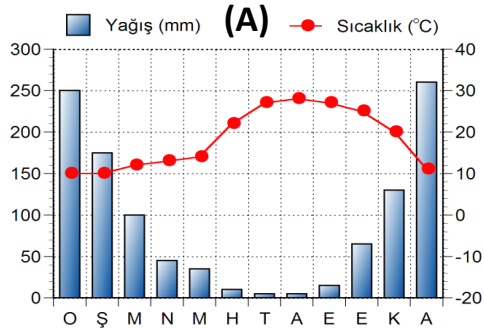
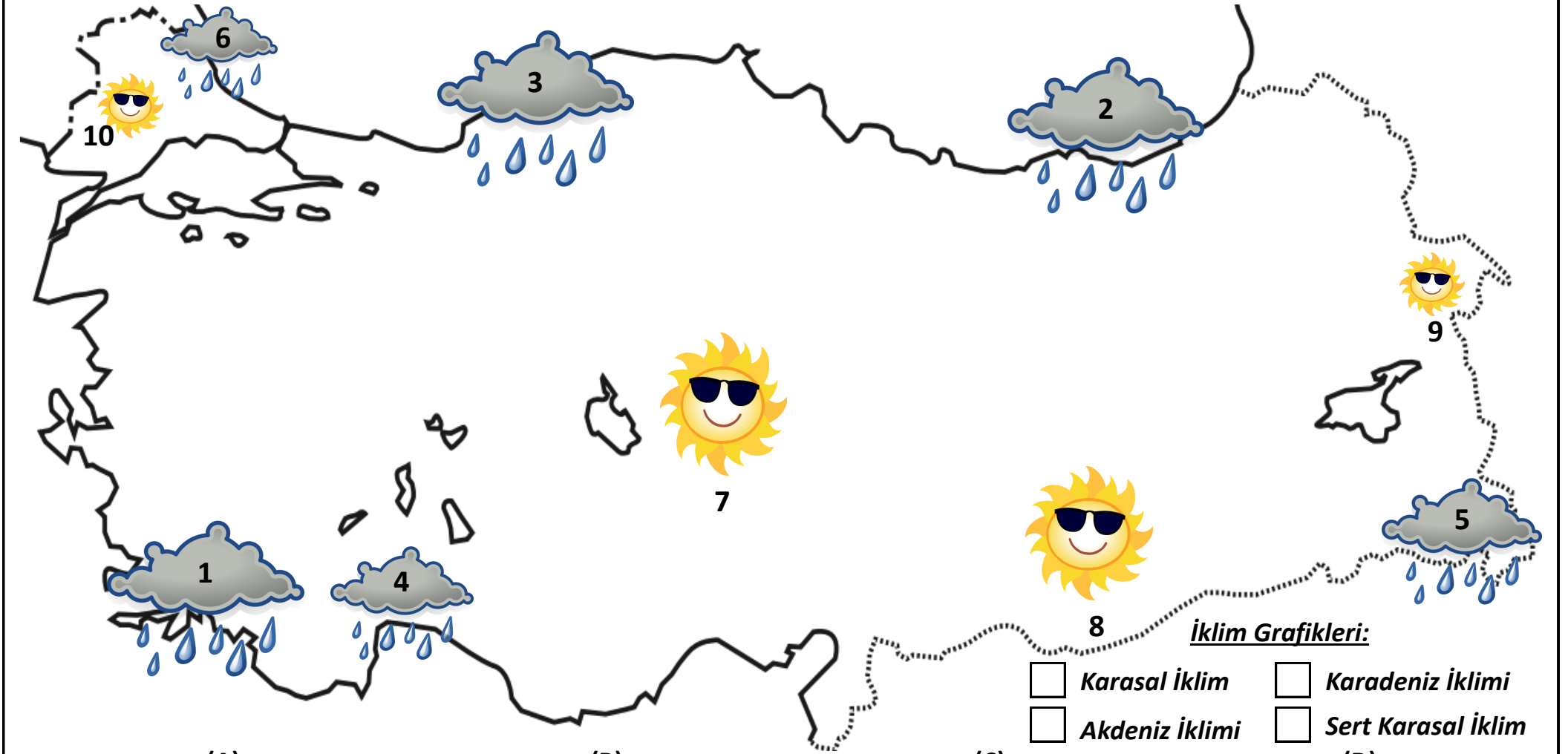
-Maki / Kızılçam Bitki Örtüsü
-Terra Rossa Toprak Tipi
-Kış Yağışlı –Cephesel Yağışlar
-Düzensiz Yağış Rejimi
-Kimyasal Çözünme
-Sıcaklık Farkı Az

-Step /Bozkır Bitki Örtüsü
-K.rengi-Kestane Step Toprakları
-İlkbahar Yağışlı-Yükselim Yağış.
-Düzensiz Yağış Rejimi
-Fiziksel (Mekanik) Çözülme
-Sıcaklık Farkı Fazla

-Çayır-Mera Bitki Örtüsü
-Çernezyom Toprakları
-Yaz Yağışlı-Yükselim Yağışları
-Düzensiz Yağış Rejimi
-Fiziksel (Mekanik) Çözülme
-Sıcaklık Farkı Fazla

-Karışık Orman Bitki Örtüsü
-Kahverengi Orman Toprakları
-Sonbahar Yağışlı-Yamaç Yağış.
-Düzenli Yağış Rejimi
-Kimyasal Çözünme
-Sıcaklık Farkı Az

KURAK VE YAĞIŞLI BÖLGELER

2-) Beşeri Şekilsel Bölgeler:

Beşeri unsurlar dikkate alınarak oluşturulan bölgelerdir.Örneğin;

- Ham madde üretimine göre (Petrol-Doğalgaz-Buğday-Büyükbaş vb),
- Sanayi faaliyetlerine göre (Otomotiv-Kimya-Demir çelik-OSB vb),
- Turizm özelliğine göre (Kış turizmi-Kıyı turizmi-İnanç turizmi vb),
- Nüfus özelliğine göre (Yoğun-Seyrek-Göç alan-Yüksek artış hızı vb),
- Yerleşim özelliğine göre (Kırsal-Kentsel-Toplu-Dağınık vb),
- Kültür özelliğine göre (Türk Kültürü-İslam Kültürü-Latin Amerika K.vb),
- Devletlerarası işbirliğine göre (NATO,AB,NAFTA,KEİ,OPEC vb) beşeri şekilsel bölgeler oluşturulabilir.

Beşeri Şekilsel Bölge-Yoğun Nüfuslu B.

Beşeri Şekilsel Bölge- Türk Kültür B.

3-) İşlevsel Bölgeler:

Ekonomik ve kültürel açıdan yerel ; ulusal ve küresel manada diğer bölgelerle etkileşim içerisinde olan bölgelerdir.İşlevsel bölgeler bir merkez etrafında gelişir.Merkezden uzaklaştıkça bölgenin işlevsel etkisi azalır.

-Hizmet Bölgeleri: Özel ya da resmi kuruluşların hizmetlerini daha iyi sunmak,verimli bir şekilde sürdürüp denetleyebilmek amacıyla kendi amaçlarına uygun olarak oluşturdukları bölgelerdir.

- Devlet Su İşleri- 26 Bölge Müdürlüğü,
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü-15 Bölge Müdürlüğü ,

- Karayolları Genel Müdürlüğü-18 Bölge Müdürlüğü,
- TEDAŞ + Özel Sektör -Elektrik Dağıtım Bölgeleri - 21 Bölge Müdürlüğü,
- Orman Genel Müdürlüğü -26 Bölge Müdürlüğü ile hizmet vermektedir.

İşlevsel Bölgeler -Hizmet Bölgeleri-Meteoroloji Genel Müdürlüğü Hizmet Bölgeleri

-Kalkınma Projesi Bölgeleri: Bölgeler arasında ekonomik ve sosyal farklılıkları gidermek,kırsal alanların kalkınmasını sağlamak, göç hareketini önlemek,kaynakları iyi kullanabilmek,istihdamı arttırmak vb amaçlarla hazırlanan kalkınma projelerini kapsayan alanlar bu bölgelere örnektir.

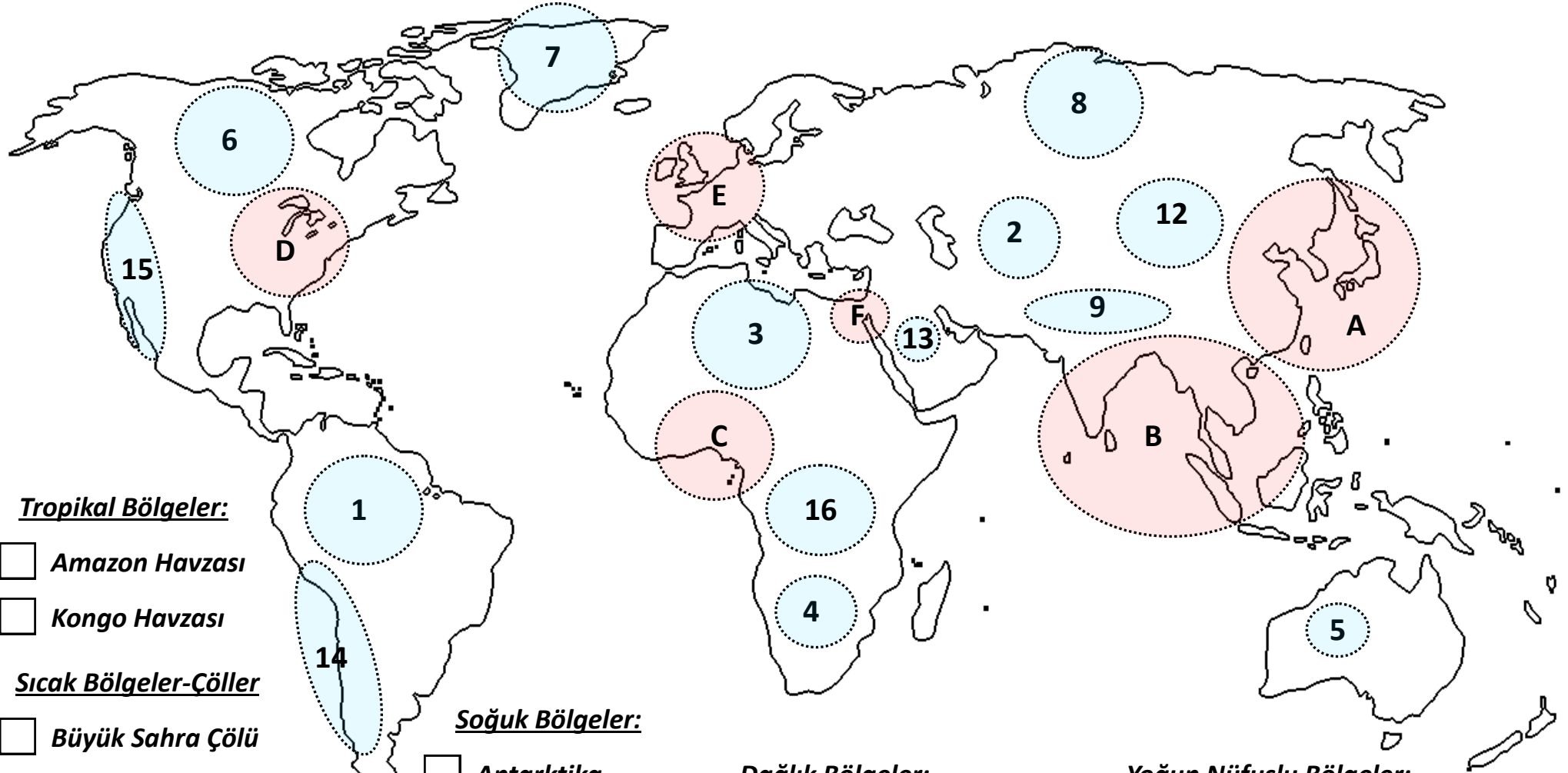

Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi

- Doğu Karadeniz Projesi / DOKAP
- Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)
- Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi (YHGP)
- Doğu Anadolu Projesi (DAP)
- Zonguldak Bartın Karabük Projesi (ZBK)
- Konya Ovası Projesi (KOP)

SEYREK VE YOĞUN NÜFUSLU BÖLGELER

Tropikal Bölgeler:

- ☐ Amazon Havzası
☐ Kongo Havzası

Sıcak Bölgeler-Çöller

- ☐ Büyük Sahra Çölü
☐ Kalahari Çölü
☐ Avustralya Çölleri
☐ Gobi Çölü
☐ Arabistan Çölleri
☐ Orta Asya Çölleri

Soğuk Bölgeler:

- ☐ Antarktika
☐ Grönland
☐ Sibirya
☐ Kuzey Kanada

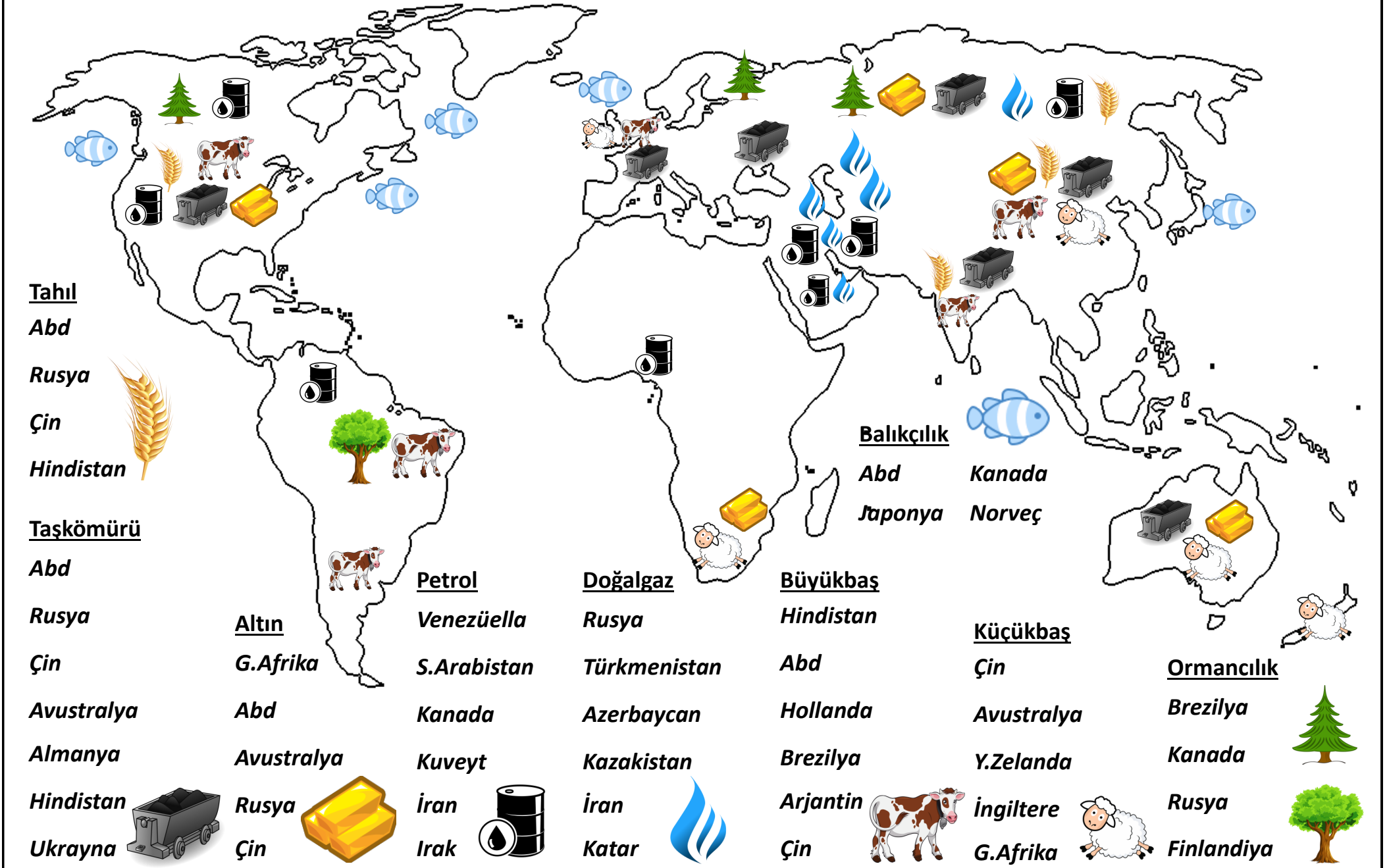
Dağlık Bölgeler:

- ☐ And Dağları
☐ Himalayalar
☐ Kayalık Dağları

Yoğun Nüfuslu Bölgeler:

- ☐ Güneydoğu Asya
☐ Gine Körfezi
☐ Nil Deltası
☐ KB Avrupa
☐ KD Amerika
☐ Uzakdoğu

HAMMADDE ÜRETİM BÖLGELERİ

Dünyanın Önemli Üretim Bölgeleri Neleridir?

Sanayi Ü.Bölgeleri

Batı Avrupa

Kuzey Amerika

Rusya Federasyonu

Doğu ve G.Doğu Asya

Enerji Ü.Bölgeleri

Kuzey Amerika

Orta Doğu

Rusya Federasyonu

Doğu Asya

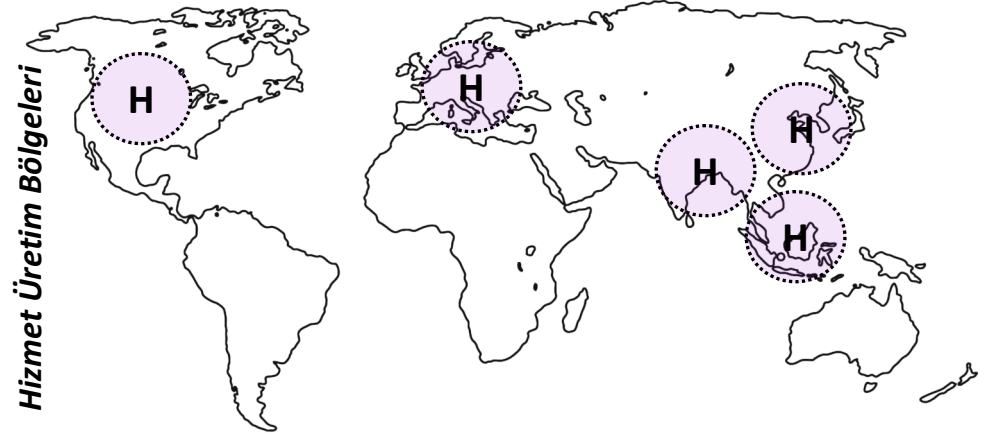
Hizmet Ü.Bölgeleri

Amerika B.Devletleri

Doğu ve G.Doğu Asya

Avrupa

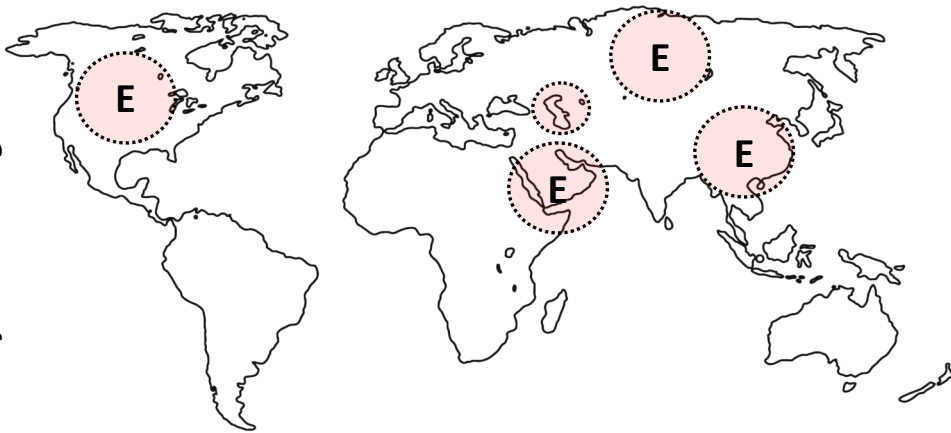
Hizmet Üretim Bölgeleri

Sanayi Üretim Bölgeleri

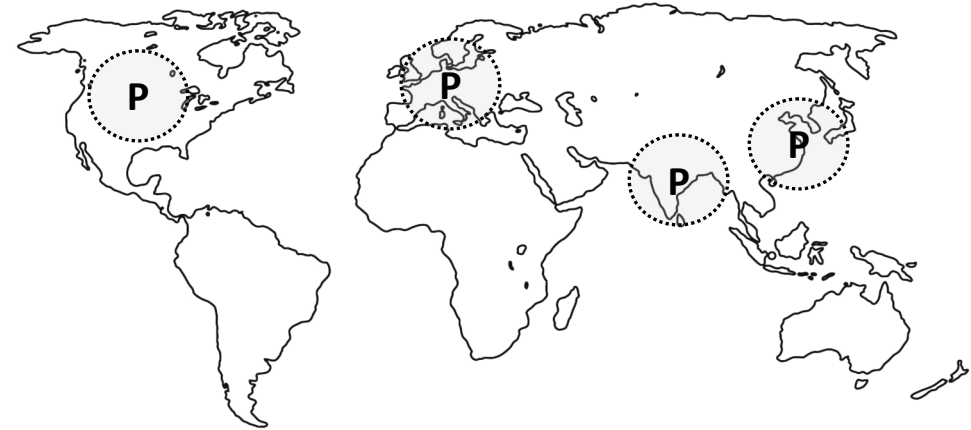

Enerji Üretim Bölgeleri

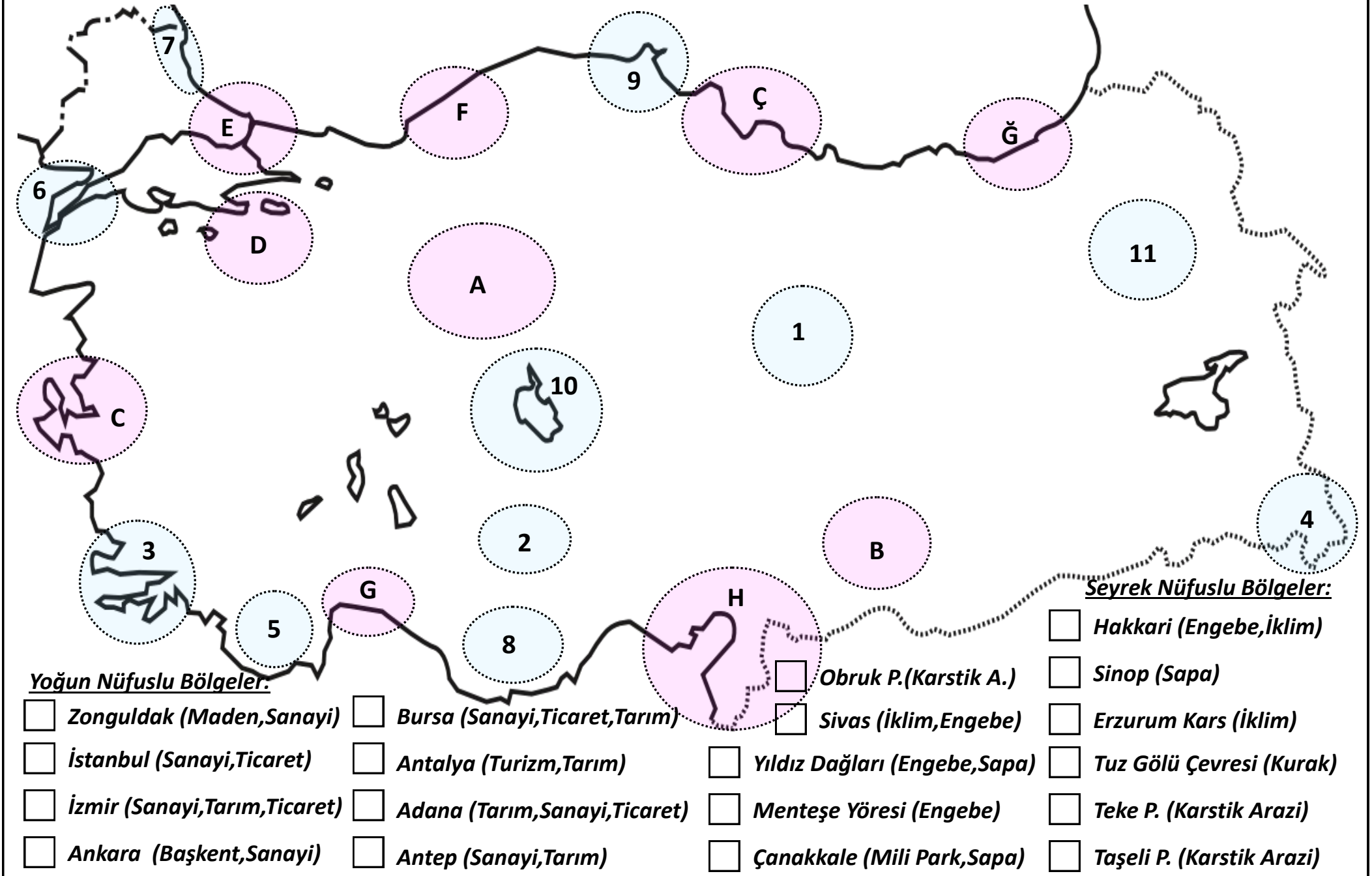
Dünyanın Önemli Pazar Alanları Neleridir?

Dünya ticaretinde ham madde ve üretimden sonraki aşama tüketim bölgesi olan pazardır. Günümüzde en geniş pazar alanları; nüfusun yoğun, gelişmişliğin de normalin üzerinde olduğu Avrupa, ABD, Doğu ve Güneydoğu Asya'da bulunmaktadır.

Ülkeler arası ilişkilerde ticaretin etkisi gün geçtikçe artmış ve birçok firma bulunduğu sınırlar dışındaki ülkelerde de yatırım yapmaya başlamıştır. Serbestleşen ticari faaliyetler ve gümrük birliği, ortak pazar alanlarında artışa neden olmuş, siyasi sınırların etkisi azalmıştır.

SEYREK VE YOĞUN NÜFUSLU BÖLGELER

SANAYİ BÖLGELERİ

ETKİNLİK:

Farklı renkte kalemler ile dilsiz harita üzerinde aşağıda verilen yerleri boyayarak sanayi bölgelerimiz haritasını oluşturuyoruz.

☐ ***İstanbul Çevresi: İstanbul / Kocaeli / Sakarya / Bursa***

☐ ***İzmir Çevresi : İzmir / Manisa / Aydın / Denizli***

☐ ***Adana Çevresi: Mersin / Adana / Gaziantep / Hatay / Kahramanmaraş***

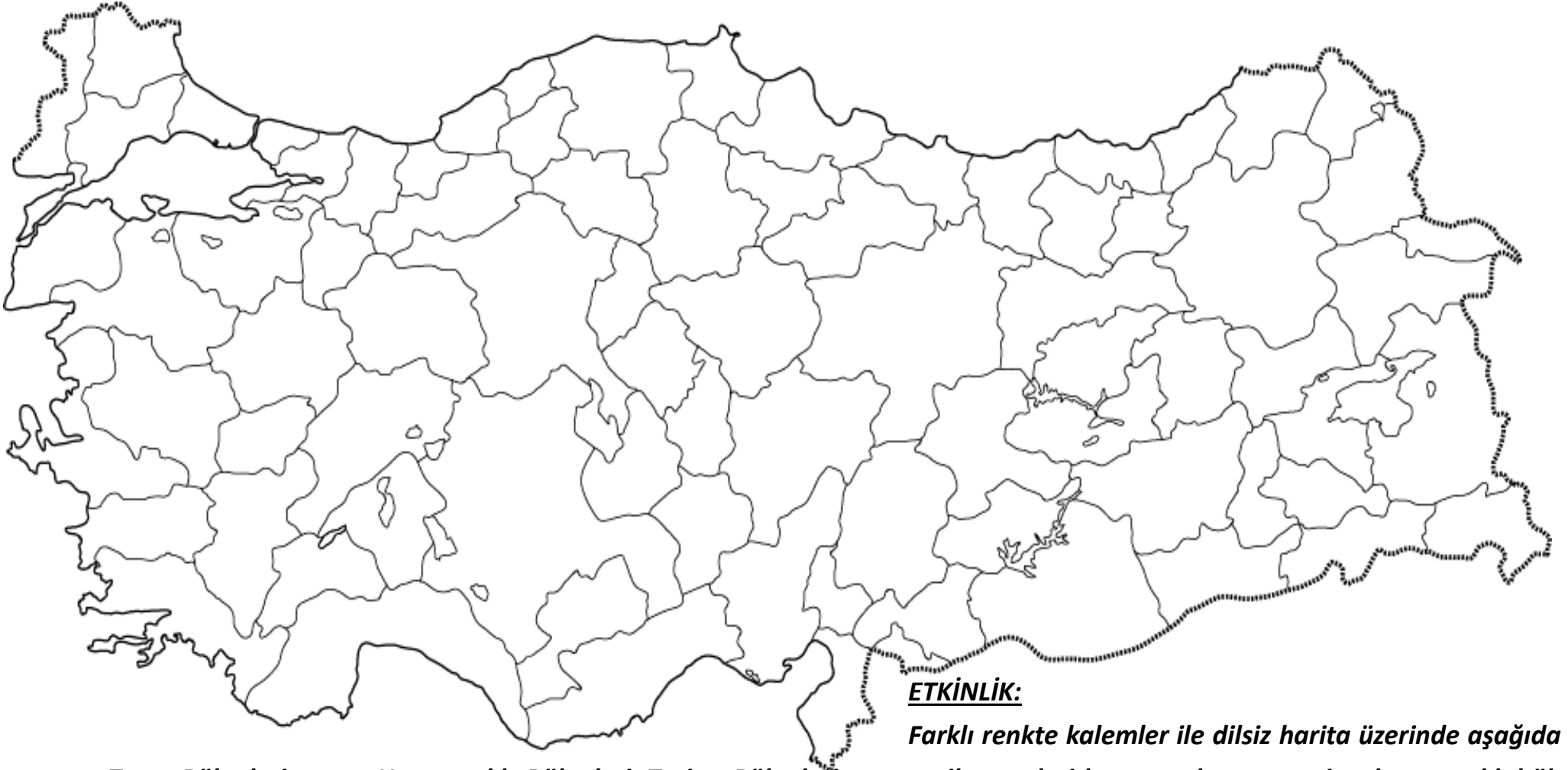
☐ ***Ankara Çevresi : Ankara / Eskişehir / Konya***

☐ ***Batı Karadeniz: Zonguldak / Karabük***

☐ ***Samsun***

☐ ***Kayseri***

TARIM / HAYVANCILIK / TURİZM / BÖLGELERİ

Tarım Bölgeleri

Rize

Sakarya

Konya

Eskişehir

Urfa

Manisa

Iğdır

Giresun

Hayvancılık Bölgeleri

Erzurum

Kars

Hakkari

Bolu

Turizm Bölgeleri

Antalya

Muğla

İzmir

Aydın

ETKİNLİK:

Farklı renkte kalemler ile dilsiz harita üzerinde aşağıda verilen yerleri boyayarak tarım,turizm,hayvancılık bölgeleri haritasını oluşturuyoruz.

Yayla Turizmi Gelişim Koridoru

Kış Turizmi Gelişim Koridoru

Kültür ve İnanç Turizmi Gelişim Koridoru

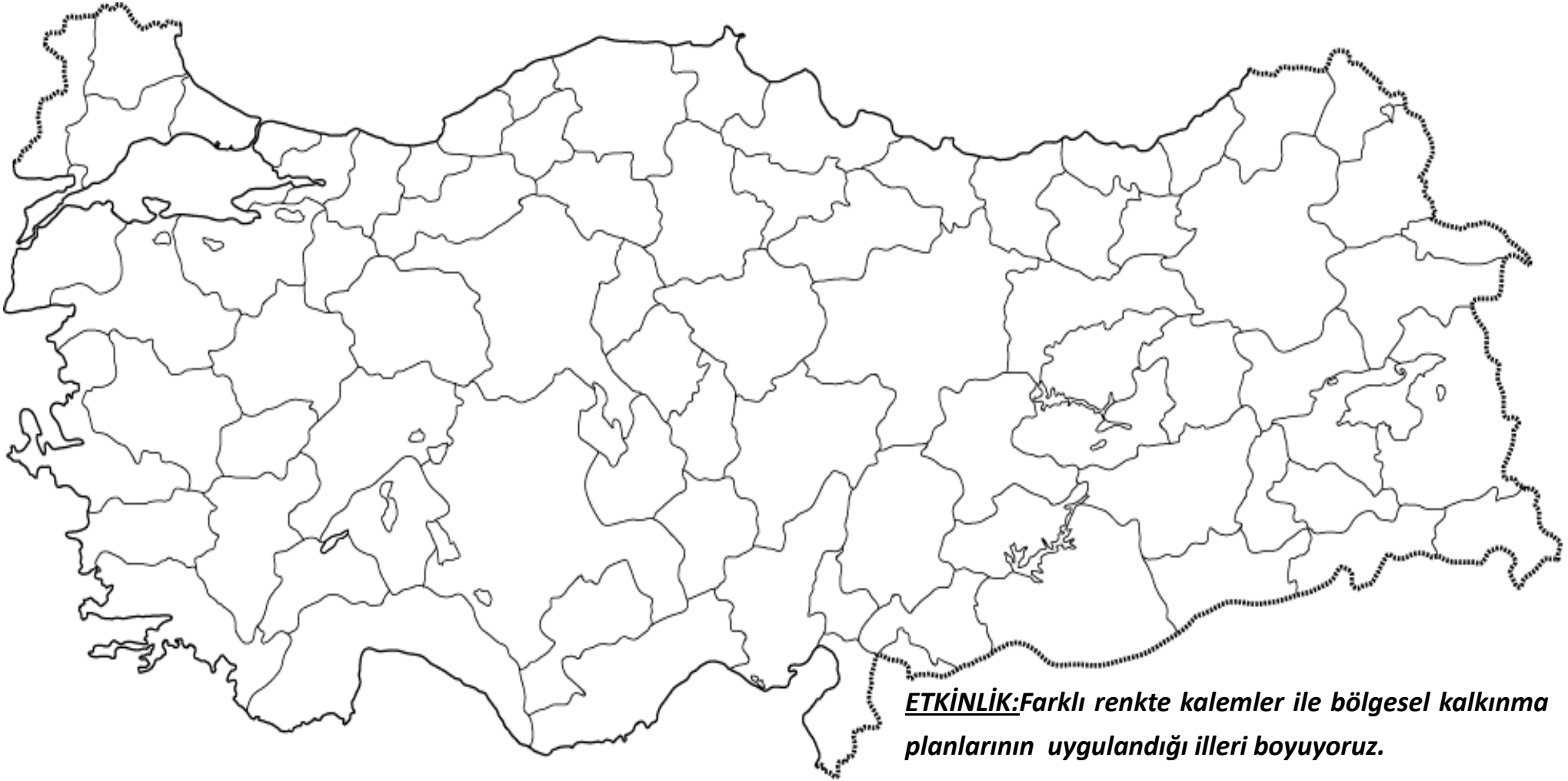
ENERJİ / MADEN BÖLGELERİ

- ☐ Doğalgaz: Trakya-Hamitabat / Mardin-Çamurlu
- ☐ Petrol : Batman / Adıyaman / Siirt / Diyarbakır
- ☐ Taşkömürü: Zonguldak / Amasra / Ereğli
- ☐ Linyit : K.Maraş / Manisa / Kütahya / Muğla / Bursa

- ☐ Jeotermal: Denizli / Aydın / İzmir / Kütahya
- ☐ Uranyum:Çanakkale / Uşak / Manisa / Aydın / Yozgat
- ☐ Toryum:Eskişehir
- ☐ Bor:Balıkesir / Bursa / Kütahya / Eskişehir

BÖLGESEL KALKINMA PLANLARI BÖLGELERİ

ETKİNLİK: Farklı renkte kalemler ile bölgesel kalkınma planlarının uygulandığı illeri boyuyoruz.

ZBK: Demir çelik fabrikaları ve taş kömürü yataklarının verimli işletilmesini sağlamak. (Zonguldak, Bartın, Karabük)

DOKAP: Ulaşım, yayla turizmi, ürün çeşitliliğini arttırmak. (Artvin, Samsun, Gümüşhane, Bayburt, Ordu, Giresun, Rize, Trabzon, Çorum, Amasya, Tokat)

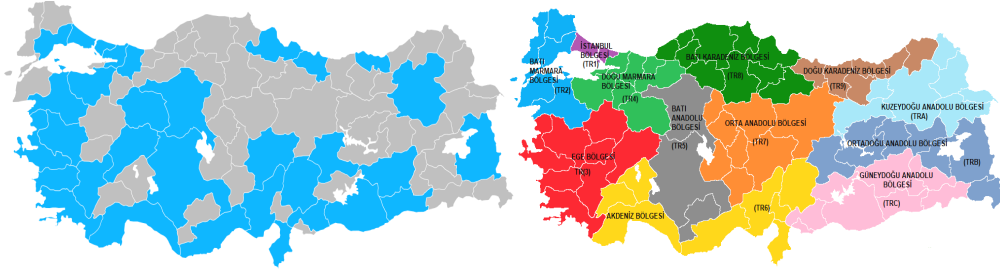
DAP: Tarımı, hayvancılığı, sosyokültürel, ekonomik yapıyı geliştirmek. (Doğu Anadolu'da yer alan 16 ili kapsamaktadır)

YGHP: Yeşilirmak Havzasında erozyon, taşkın, su ve çevre kirliliği vb sorunları çözmek. (Amasya, Çorum, Samsun, Tokat)

KOP: Göksu Nehri üzerindeki barajlarda depolanan suyun tünellerle Konya Ovasına aktarmak. (Konya, Karaman, Aksaray, Niğde)

GAP: Sulama, enerji, tarım, ormancılık, altyapı, eğitim, sağlık vb alanları kapsar. (Adıyaman, Urfa, Batman, Diyarbakır, Antep, Kilis, Mardin, Siirt, Şırnak)

-Yönetmel Bölgelele :Yönetim şekilleri ve idari birimlere göre oluşturulan bölgelerdir.Eyalet,il,ilçe,belediye,büyükşehir belediyeleri vb

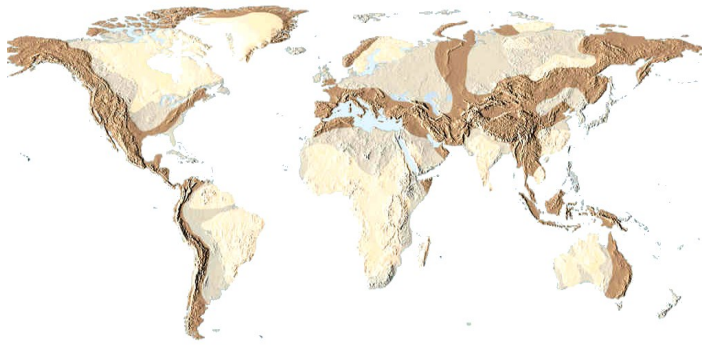
Yönetmel Bölge - Büyükşehir Belediyeleri

Türkiye İstatistik Bölgelele

-İstatistik Bölgelele :Kalkınma ve planlama çalışmaları kapsamında güvenilir ve daha sağlıklı istatistik verileri elde edebilmek için ülke genelinde sosyoekonomik açıdan benzerlik taşıyan alanlardan oluşturulan bölgelerdir.

Bölge Sınırları Değişir Mi?

Fiziki (Doğal) kriterlere göre oluşturulan bölgelerin sınırları sürekliliğini korur.Çöl bölgesi,dağlık bölgeler,bitki örtüsü bölgesi gibi.

Beşeri ve ekonomik kriterlere göre oluşturulan bölge sınırları değişkenlik gösterebilir.Tarım bölgesi olan yerlerin sanayi bölgesi olması,cazip olmayan bir yerin zamanla turizm bölgesi olması gibi.(Bodrum-Vegas)

Bölge sınırları zamanla değişebilir.İşlevini tamamlayan bölgeler yerini yeni bölgelere bırakır.İşlevini tamamlayıp ortadan kalkan bölgeler genelde siyasi bölgelerdir.(SSCB,Yugoslavya)

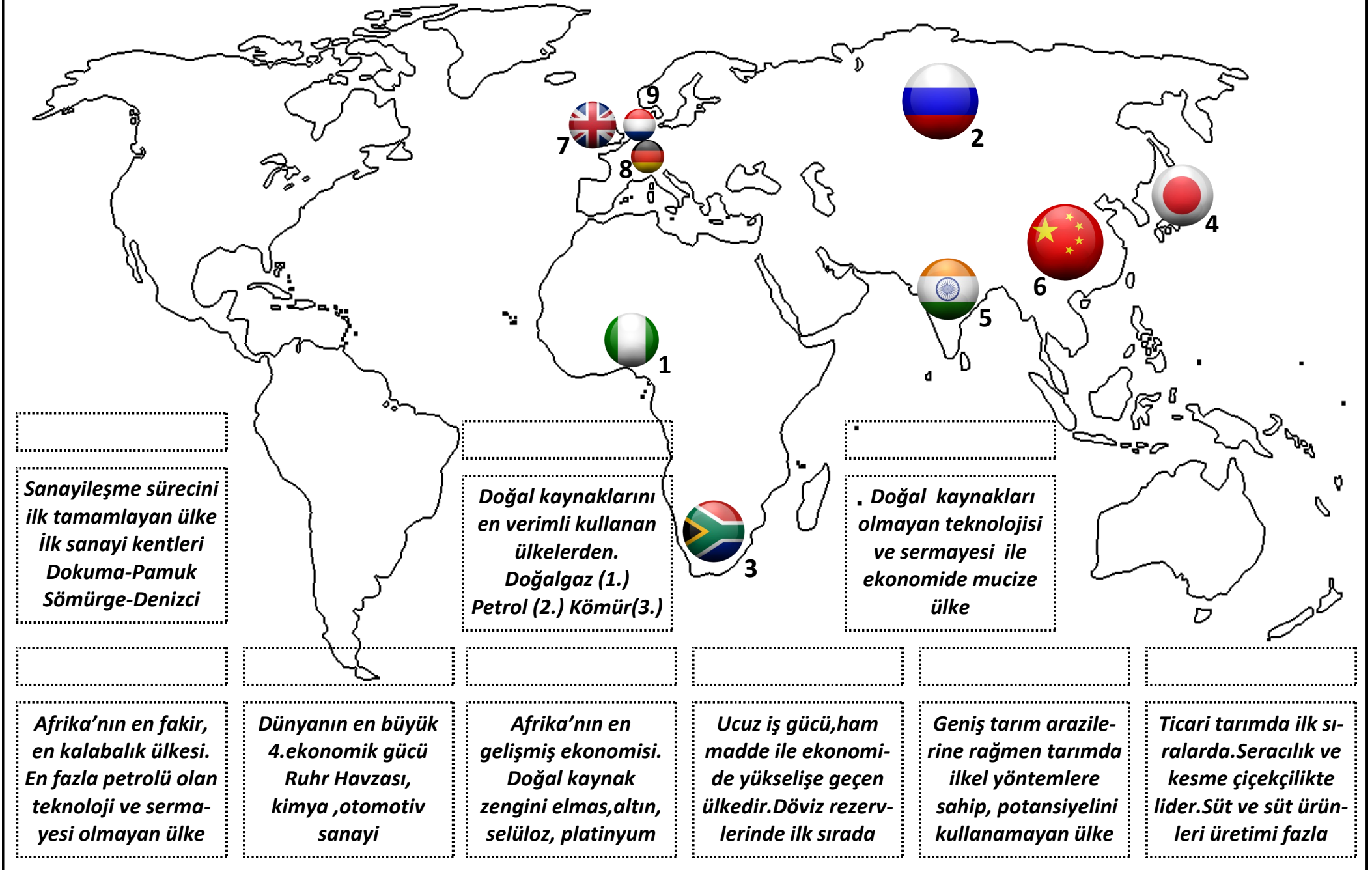

Doğal ve beşeri bölge sınırları her zaman birbiriyle çakışmayabilir.En fazla benzerlik gösteren ,birbirleriyle örtüşen bölge sınırları iklim bölgeleri ile bitki örtüsü bölgeleridir.Bazı bölgelerde yer alan ülkeler ;

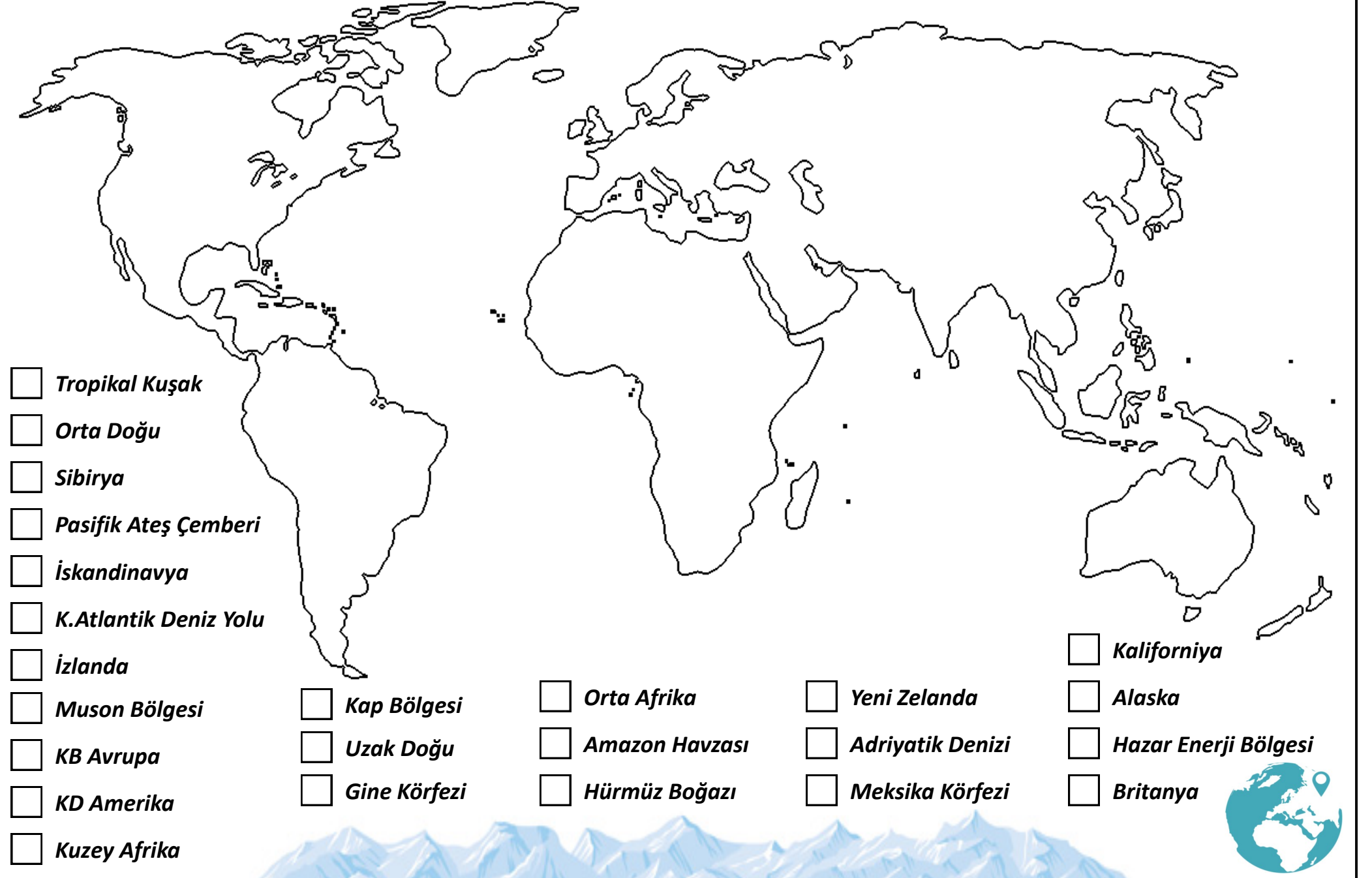

- Dağlık Bölgeler:Hindistan,Nepal,Afganistan,İsviçre,İran,Bolivya
- Düz Bölgeler: Hollanda,Mısır,Bangladeş,Avustralya,Danimarka
- Akdeniz İklim Bölgesi:Şili,G.Afrika,Avustralya,Portekiz,İtalya,Türkiye
- Tayga Bölgesi:Rusya,Kanada,İsveç,Norveç,Finlandiya
- Petrol Bölgeleri:S.Arabistan,Venezüella,İrak,Kuveyt,BAE,Kanada,Nijerya
- Nil Havzası:Mısır,Etiyopya,Sudan,Kenya,Tanzanya,Uganda,Ruanda
- Yoğun Nüfuslu Bölgeler:Çin,Hindistan,Bangladeş,Japonya,Endonezya

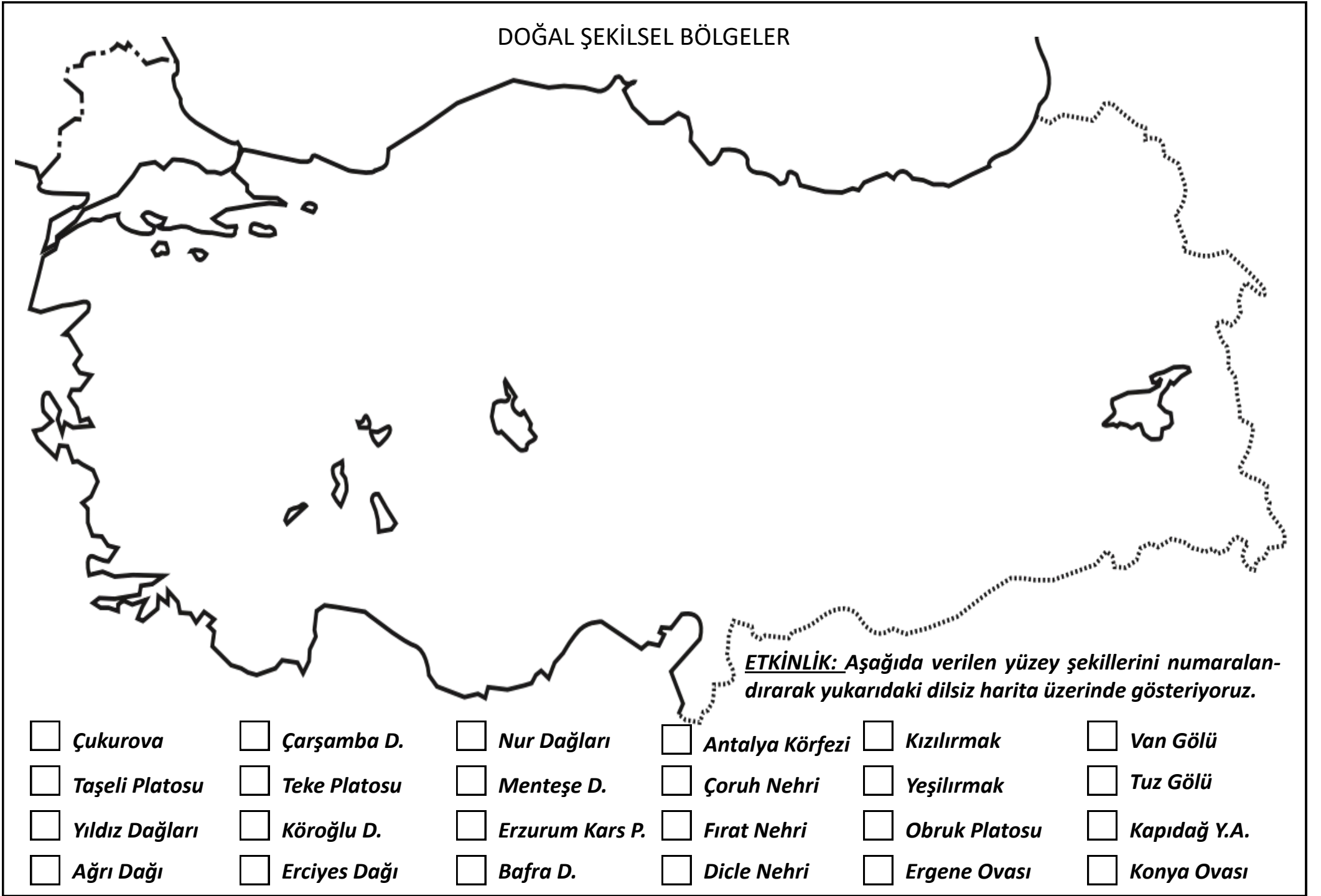
DOĞAL KAYNAKLAR VE ÜLKELER

Performans Görevi: Aşağıda verilen bölgeleri numaralandırarak harita üzerinde gösteriniz.

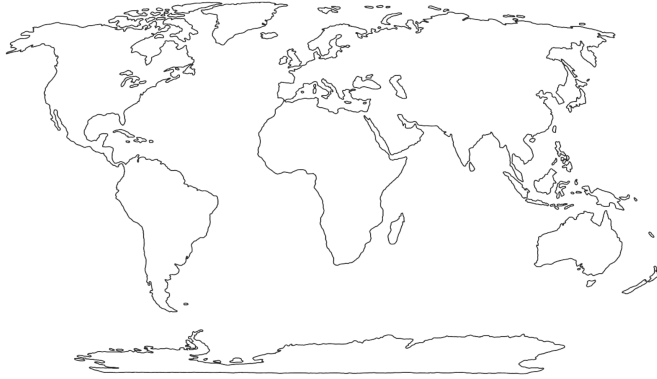

DOĞAL ŞEKİSEL BÖLGELER

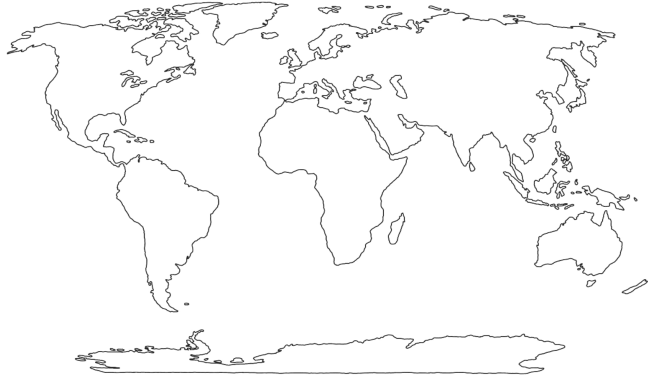
Performans Görevi:Aşağıda farklı kriterlere göre oluşturulan bölgeler verilmiştir. Verilen bölgeleri harita üzerinde doğru olacak şekilde gösteriniz.

Çöl Bölgeleri (Sıcak Çöller)

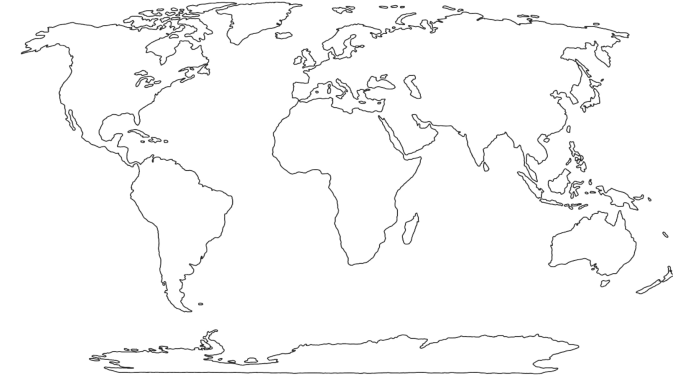
1-) Büyük Sahra Çölü	4-) Orta Asya Çölleri
2-) Avustralya Çölleri	5-) Orta Doğu Çölleri
3-) Gobi Çölü	6-) Kalahari Çölü

Dağlık Bölgeler

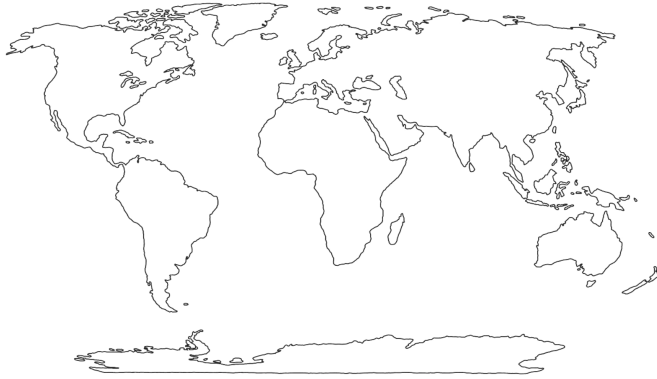
1-) Himalaya Dağları	4-) Alp Dağları
2-) And Dağları	5-) Atlas Dağları
3-) Kayalık Dağları	6-) Ural Dağları

Soğuk Bölgeler

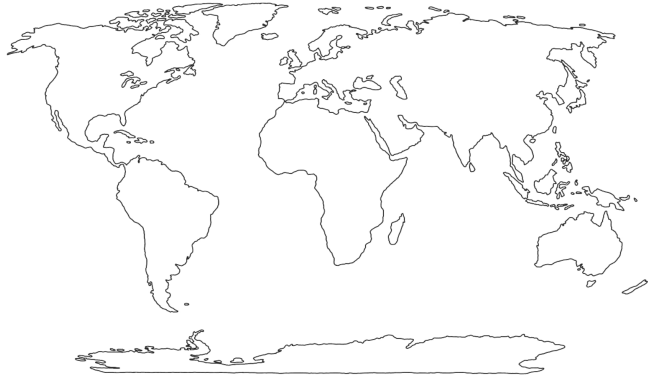
1-) Antarktika	4-) İskandinavya
2-) Grönland	5-) Sibirya
3-) Kuzey Kanada	6-) Patagonya

Akdeniz İklim Bölgeleri (Maki-Terra Rossa)

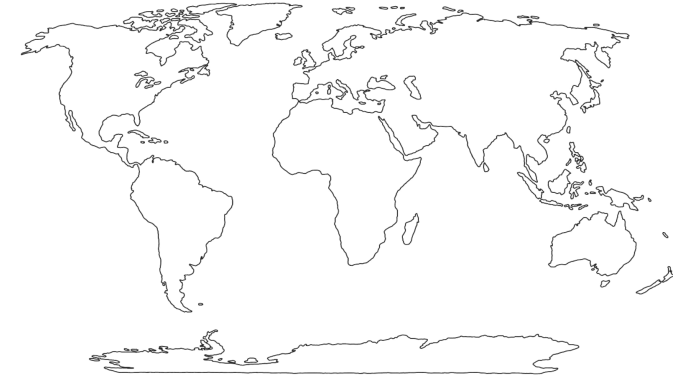
1-) Akdeniz Havzası	4-) Kap Bölgesi
2-) Kaliforniya	5-) GB Avustralya
3-) Orta Şili	6-) GD Avustralya

Savan Bölgeleri

1-) Brezilya	4-) K.Avustralya
2-) Venezüella	5-) Batı Madagaskar
3-) Orta Afrika	6-) Doğu Afrika

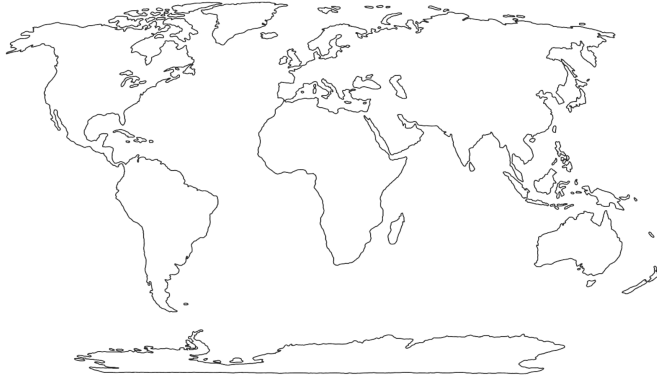
Orman Bölgeleri

1-) Amazon Havzası	4-) Güneydoğu Asya
2-) Kongo Havzası	5-) KB Avrupa
3-) Asya Adaları	6-) KD Amerika

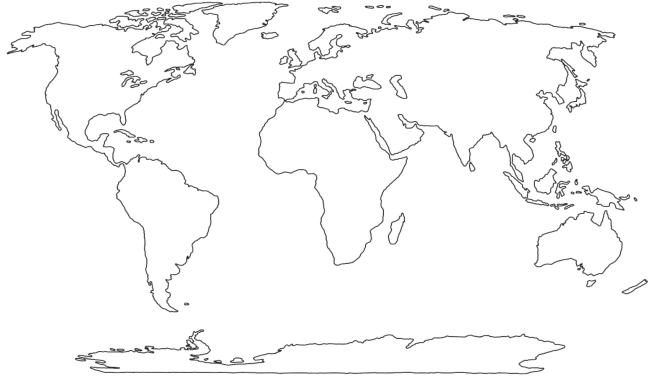
Performans Görevi:Aşağıda farklı kriterlere göre oluşturulan bölgeler verilmiştir. Verilen bölgeleri harita üzerinde doğru olacak şekilde gösteriniz.

Tayga ve Tundra Bölgeleri

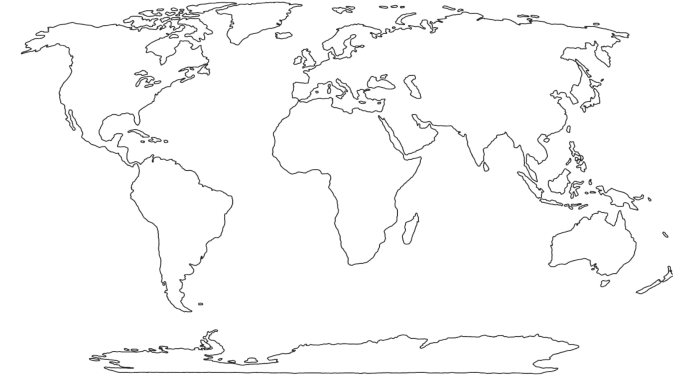
1-) Sibirya	4-) Grönland
2-) Kanada	5-) Kuzey Kanada
3-) İskandinavya	6-) Kuzey Sibirya

Yağışlı Bölgeler

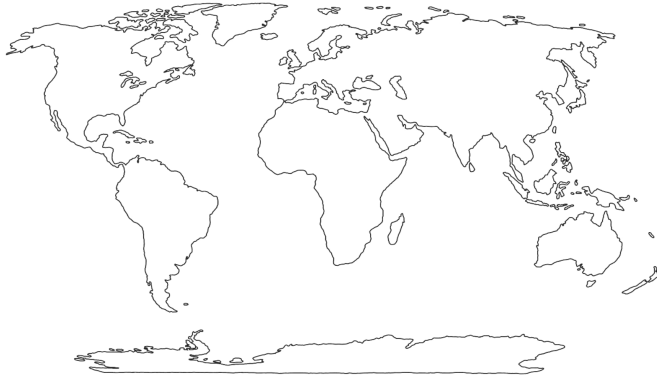
1-) GD Asya	4-) KB Avrupa
2-) Amazon Havzası	5-) KD Amerika
3-) Asya Adaları	6-) Gine Körfezi

Deprem Bölgeleri

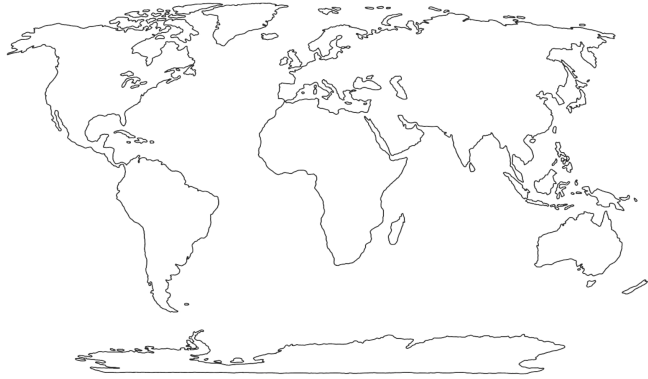
1-) Pasifik Ateş Ç.	4-) Atlas Sırtı
2-) Alp-Himalaya K.	5-) Akdeniz Havzası
3-) Doğu Afrika	6-) İzlanda

Okyanus Akıntıları

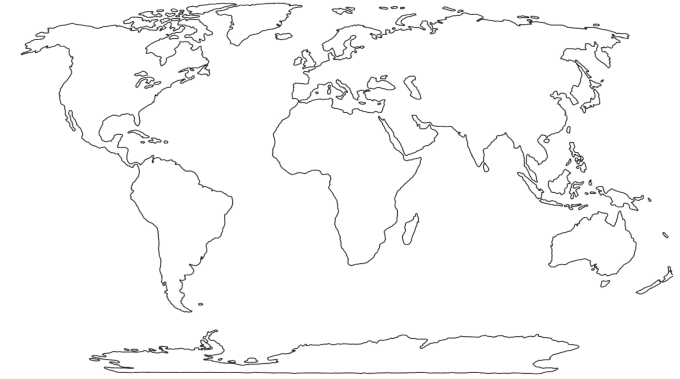
1-) Gulf Stream	4-) Labrador
2-) Brezilya	5-) Humbolt-Peru
3-) Kuroşivo	6-) Kanarya

Volkanik Sahalar

1-) Japonya	4-) Yeni Zelanda
2-) İtalya	5-) Haiti
3-) Endonezya	6-) İzlanda

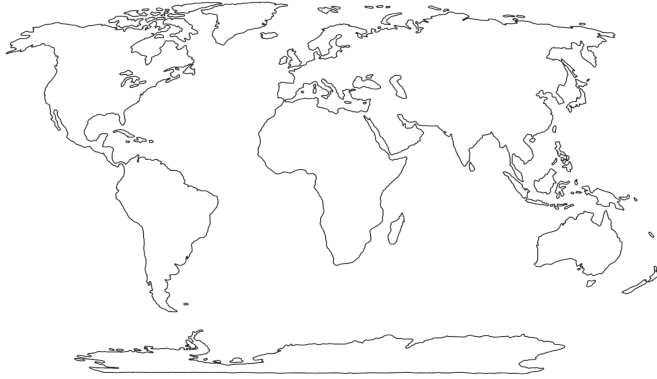
Tayfun-Kasırğa-Tsunami Bölgeleri

1-) Japonya	4-) Çin
2-) Avustralya	5-) Hindistan
3-) ABD	6-) Yeni Zelanda

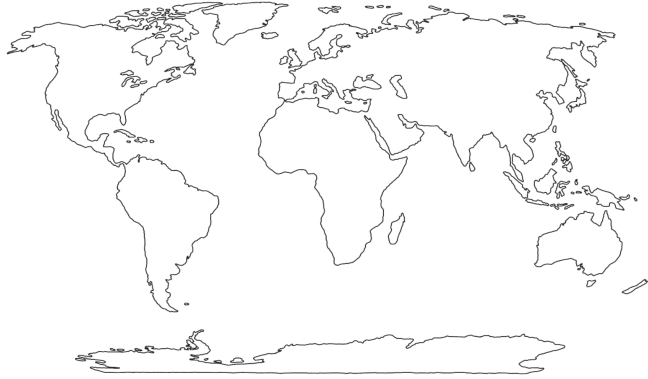
Performans Görevi:Aşağıda farklı kriterlere göre oluşturulan bölgeler verilmiştir. Verilen bölgeleri harita üzerinde doğru olacak şekilde gösteriniz.

Kanallar ve Boğazlar

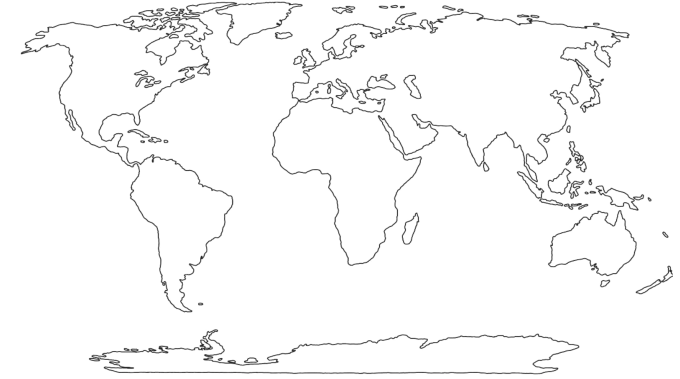
1-) Hürmüz Boğazı	4-) Babül Mendep B.
2-) Cebelitarık Boğazı	5-) Süveyş Kanalı
3-) Malakka Boğazı	6-) Panama Kanalı

Denizler

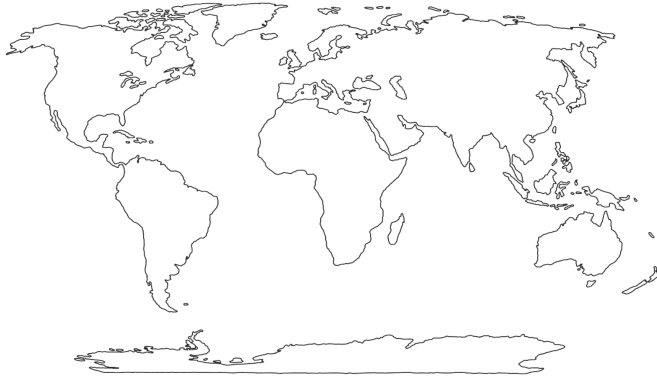
1-) Kızıldeniz	4-) Karadeniz
2-) Hazar Denizi	5-) Adriyatik Denizi
3-) Baltık Denizi	6-) Kuzey Buz Denizi

Yerşekilleri Sade Olan Düz Bölgeler

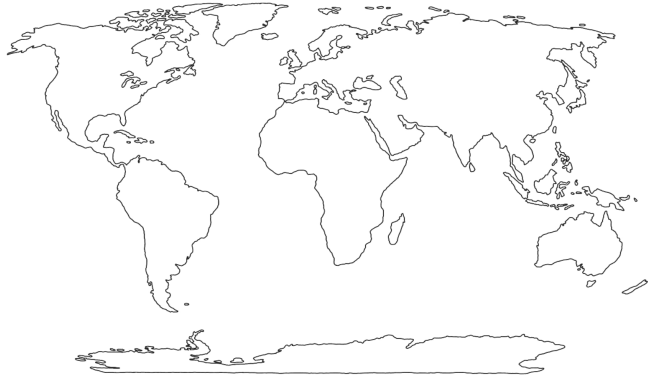
1-) Avustralya	4-) Kuzey Afrika
2-) Orta Asya	5-) KB Avrupa
3-) Kuzey Asya	6-) Amerika'nın İç K.

Seyrek Nüfuslu Bölgeler

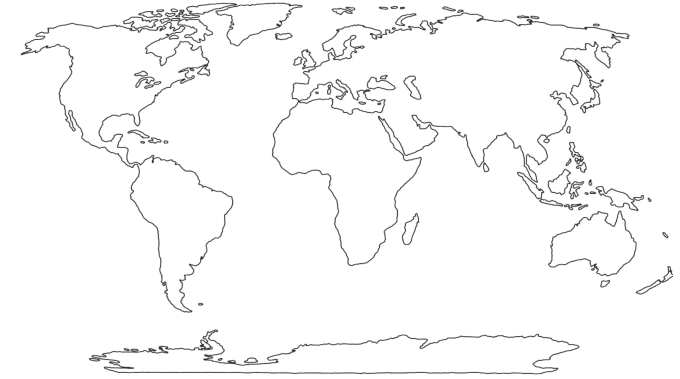
1-) Sahra Çölü	4-) Avustralya Çölleri
2-) Grönland	5-) Amazon Havzası
3-) Antarktika	6-) Himalaya Dağları

Yoğun Nüfuslu Bölgeler

1-) Güney-GD Asya	4-) KD Amerika
2-) KB Avrupa	5-) Asya Adaları
3-) Nil Deltası	6-) Gine Körfezi

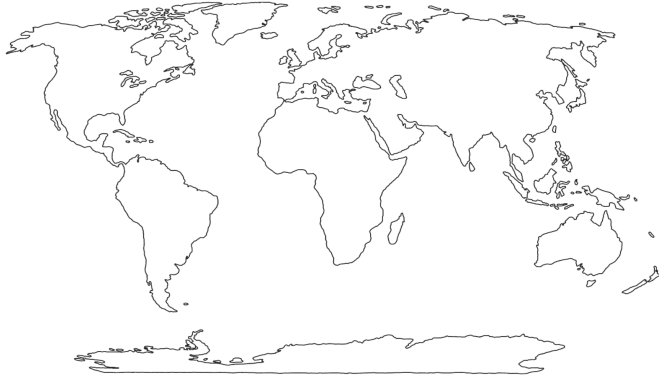
Sanayi Bölgeleri - Ekonomi - Finans

1-) GD Asya	4-) Uzakdoğu
2-) KB Avrupa	5-) GD Avustralya
3-) KD Amerika	6-) GD Brezilya

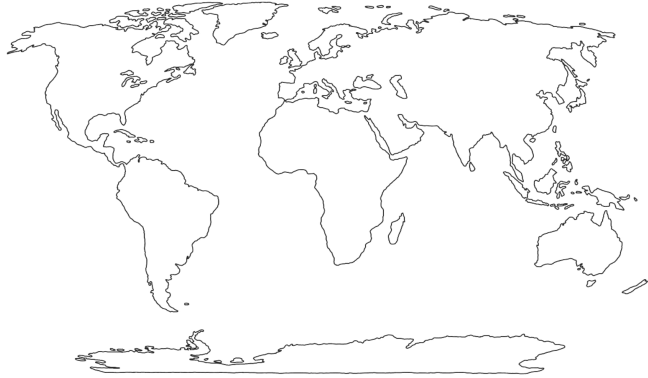
Performans Görevi:Aşağıda farklı kriterlere göre oluşturulan bölgeler verilmiştir. Verilen bölgeleri harita üzerinde doğru olacak şekilde gösteriniz.

Enerji Bölgeleri - Petrol - Doğalgaz

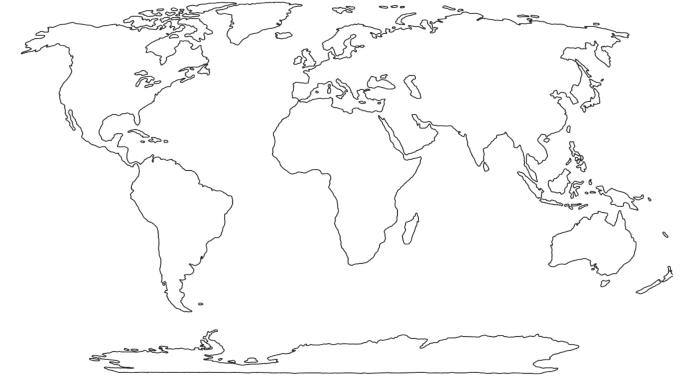
1-) Orta Doğu	4-) Güney Amerika
2-) Hazar Havzası	5-) Kuzey Sibirya
3-) K.Amerika	6-) Doğu Akdeniz

İlk Medeniyetler

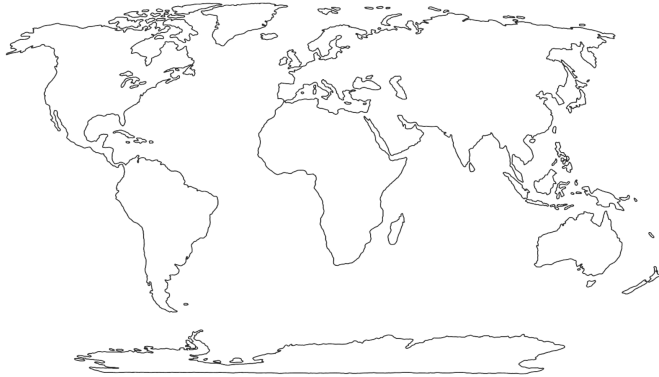
1-) Mezopotamya M.	4-) Hint Medeniyeti
2-) Mısır Medeniyeti	5-) İnka Medeniyeti
3-) Çin Medeniyeti	6-) Aztek-Maya M.

Tarım ve Hayvancılık Bölgeleri

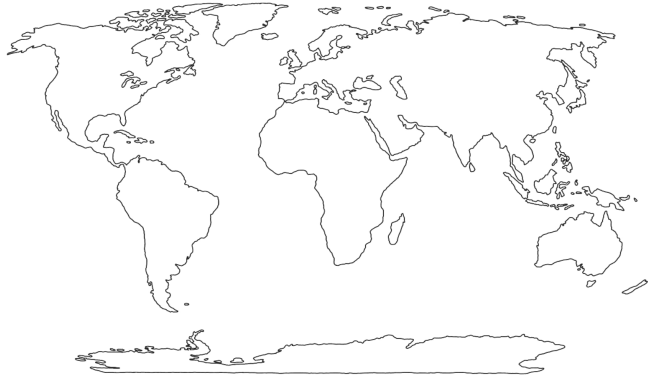
1-) Hollanda	4-) Rusya
2-) Amerika	5-) Çin
3-) Avustralya	6-) Hindistan

Sürekli Basınç Merkezleri-Sürekli Rüzgarlar

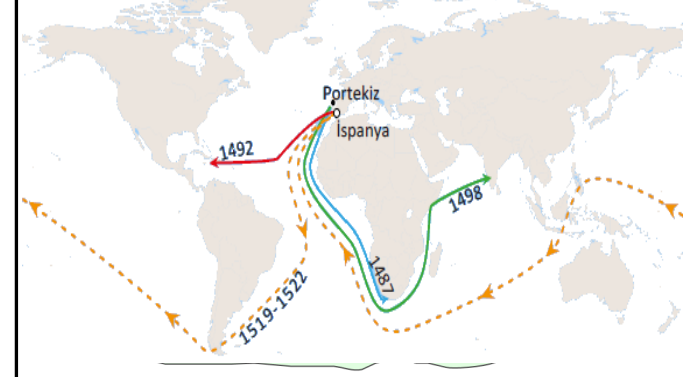
1-) 0° TAB - 90° TYB	4-) Alizeler
2-) 30° DYB	5-) Batı Rüzgarları
3-) 60° DAB	6-) Kutup Rüzgarları

Önemli Akarsu Havzaları

1-) Amazon	4-) Ganj Havzası
2-) Nil Havzası	5-) Sarı- Gök Irmak H.
3-) İndus Havzası	6-) Fırat ve Dicle H.

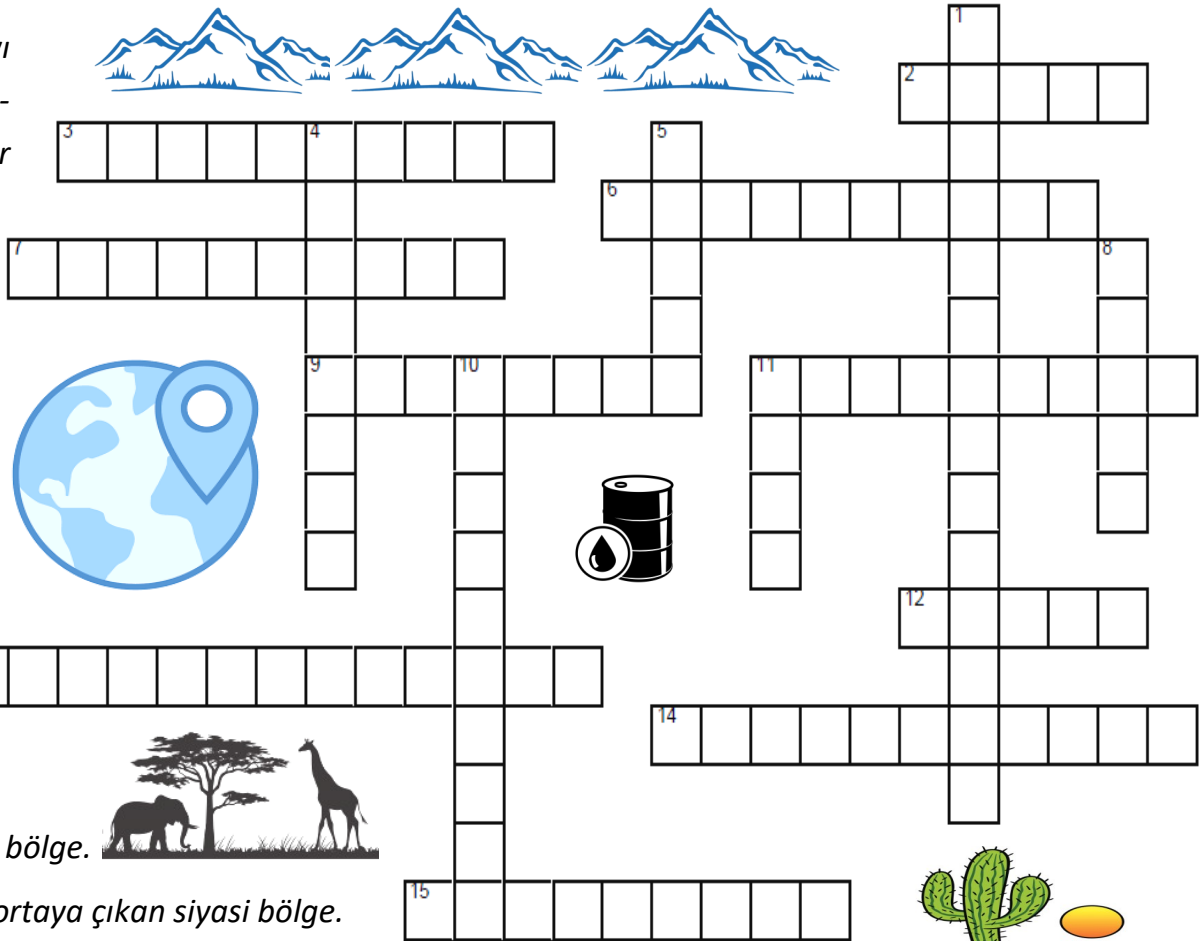
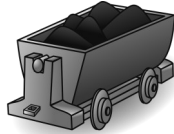
Coğrafi Keşifler

1-) Bartelmi Dias	4-) Magellan+El Cano
2-) Vasco De Gama	5-) A.Vespuci
3-) C.Colomb	6-) Marco Polo

BULMACA

Yanda verilen çengel bulmacayı
çözerek Bölge ve Ülkeler konu-
sunun temel kavramlarını tekrar
ediyoruz.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1-) Yakın dönemde isim değişikliğine giden Balkan ülkesi.

4-) Daha önce çöl bölgesi iken turizmle birlikte önemli bir yerleşim alanına dönüşen ünlü ABD şehri.

5-) Kuzey Amerika'da yer alan ülkelerin ekonomik amaçlarla kurdukları beşeri şekilsel bölgenin kısa adı.

8-) Bazı özellikleri ile çevresinden ayrılan, kendi sınırları içinde benzerlik gösteren coğrafi birimlere verilen isim.

10-) İşlevini tamamlayıp zamanla ortadan kalkan siyasi bir bölge.

11-) 1991 yılındaki dağılma sonucunda 15 bağımsız devlet ortaya çıkan siyasi bölge.

SOLDAN SAĞA

2-) Dünyanın en önemli doğalgaz üretim bölgeleri arasında yer alan bir ülke.

3-) Kalahari'nin örnek olarak verilebileceği doğal şekilsel bölge.

6-) Güney Afrika'da yer alan ,Akdeniz iklim bölgesine örnek verilen yer.

7-) Maki -Terra rossa bölgesinde yer alan komşumuz.

9-) Nil Havzası bölgesinde yer alan bir devlet.

11-) Kuzey Afrika boyunca uzanan dünyanın en büyük çöl bölgesinin adı.

12-) Ülkemizdeki kalkınma projesi bölgelerinden biri.

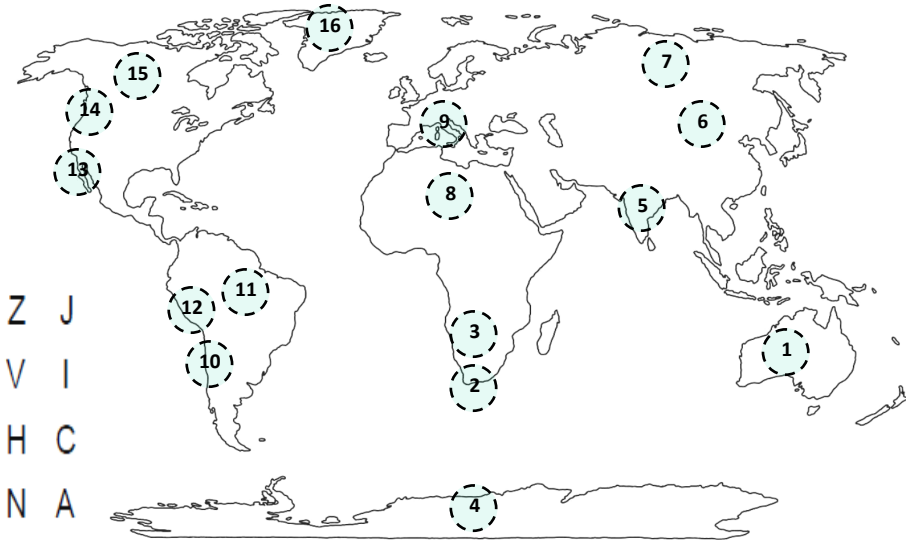
13-) Bir merkez etrafında gelişen ve merkezden uzaklaştıkça etkisi azalan, ekonomik-kültürel açıdan yerel bölgelerin genel adı.

14-) Doğal şekilsel bölgelerden dağlık bölgelere bir örnek.

15-) Sel ve taşkın bölgesinde yer alan aynı zamanda dünyanın en düz bölgelerinden birinde bulunan Asya ülkesi.

BULMACA

Aşağıda verilen bulmacada doğal şekilsel bölgelerden bazıları gizlenmiştir.Yandaki haritada numaralandırılmış bölgelerden yararlanarak bulmacada gizlenen terimleri avlıyoruz.(Terimlerin bir kısmı çapraz gizlenmiş olabilir.)

Doğal Şekilsel Bölgeler

X	Z	B	J	R	M	T	M	I	S	A	H	R	A	Ç	Ö	L	Ü	P	H	Y	B	G	Z	J
N	C	A	M	A	Z	O	N	H	A	V	Z	A	S	I	P	W	U	I	M	E	U	R	V	I
Q	K	Y	G	L	A	N	D	D	A	G	L	A	R	I	I	J	T	K	T	Q	R	Ö	H	C
K	A	L	I	F	O	R	N	I	Y	A	P	H	A	Z	A	Q	R	A	U	N	E	N	N	A
P	K	A	N	A	D	A	O	X	C	X	F	W	X	Y	O	G	F	Y	J	F	R	L	M	N
D	W	M	P	O	R	T	A	S	I	L	I	A	S	E	R	T	R	A	P	N	K	A	L	T
M	F	A	L	P	D	A	G	L	A	R	I	A	G	Ü	C	C	I	L	W	X	J	N	Q	A
F	S	A	P	I	R	L	O	R	Z	Ü	U	U	L	B	W	S	I	I	P	U	A	D	R	R
L	I	X	M	P	D	V	Q	D	L	G	X	Ö	Y	X	E	M	S	K	B	B	B	Q	W	K
M	B	Y	Z	J	L	A	L	Ö	O	A	Ç	T	M	G	A	L	O	D	Y	M	B	D	V	T
D	I	M	X	A	D	V	Ç	D	U	I	X	P	L	Q	P	A	D	A	A	Z	I	S	U	I
A	R	L	F	A	W	N	Y	S	B	B	B	Ö	H	V	M	E	I	G	K	Q	R	X	N	K
F	Y	V	Z	B	O	E	O	O	R	M	B	V	S	Q	Z	V	N	L	U	I	S	I	H	A
V	A	G	S	S	N	S	G	R	B	P	L	I	K	A	L	A	H	A	R	I	Ç	Ö	L	Ü
I	A	Q	B	Ü	T	O	K	D	A	K	U	G	P	P	J	Y	T	R	P	I	Z	K	I	H
G	F	I	G	V	E	G	F	K	J	I	W	P	H	K	X	B	G	I	P	M	X	G	J	X
O	G	I	E	T	Q	S	T	J	A	N	I	R	G	W	H	T	E	D	S	Y	G	N	Q	V

[illegible]

ÖLÇME

Aşağıda verilen ifadeleri cevaplandırarak doğru olan yanıtları **yuvarlak** içine alınız.

Tropikal yağmur ormanlarının örnek olarak gösterilebileceği şekilsel bölgedir.	Doğal	Beşeri
Türkiye'nin birinci derece deprem riski taşıyan bölgelerinden biri.	Konya	Karlıova
Karayolları Genel Müdürlüğü 14.Hizmet Bölgesinin örnek verilebileceği bölge türü.	İşlevsel Bölge	Şekilsel Bölge
Dünya'nın seyrek nüfuslu bölgelerinden bir tanesi.	Nil Deltası	Sibirya
Dünya'da yoğun nüfuslu bölgelere örnek olarak yazılabilecek bölgelerden biri.	Kuzeybatı Avrupa	Kuzey Afrika
Doğalgaz üretim bölgeleri arasında ilk sıralarda gösterilebilecek bir saha.	Mercan Denizi	Hazar Denizi
Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi Bölgesi'nin örnek olarak verilebileceği bölge türü.	Şekilsel Bölge	İşlevsel Bölge
Türkiye'nin seyrek nüfuslu bölgeleri arasında yer alan bir bölge.	Tuz Gölü Çevresi	Çatalca-Kocaeli P.
Türkiye'nin yoğun nüfuslu bölgeleri arasında yer alan bir bölge.	Çukurova	Erzurum-Kars P.
Tayga-iğne yapraklı orman bölgeleri arasında gösterilebilecek ülke.	Brezilya	Kanada
İklim bölgeleri ile en fazla benzerlik taşıyan bölgelerdir.	Afet Bölgeleri	Bitki Örtüsü Bölgesi
Zamanla işlevini tamamlayıp ortadan kalan siyasi bölge.	Yugoslavya	Kuzey Makedonya
Çöl bölgesi olmasına rağmen zamanla dünyanın en popüler turizm bölgelerinden biri olan yer.	Londra	Las Vegas
Hidrografik açıdan bir bölge oluşturulduğunda Akdeniz Havzası bölgesinde kalan ülke.	Portekiz	Hollanda
Doğal şekilsel bölgelerden dağlık bölgelere örnek olarak verilebilecek ülke.	Nepal	Mısır
Doğal şekilsel bölgelerden terra-rossa bölgeleri arasında yer alan bir ülke.	Avustralya	Avusturya
Sınırları değişkenlik gösterebilen bölgelere bir örnek.	Turizm Bölgeleri	Dağlık Bölgeler
Hidrografik açıdan bir bölge oluşturulduğunda Nil Havzası bölgesinde kalan ülke.	Romanya	Mısır
Doğal şekilsel bölgeler arasında yer alan volkanik bölgelere örnek verilebilecek bir yer.	İtalya	Norveç
Beşeri şekilsel bölgeler arasında yer alan sanayi bölgelerine dünyadan bir örnek.	Orta Afrika	KD Amerika
Bölgeler arasındaki ekonomik ve sosyal farklılıkları gidermek için oluşturulan bölgelerdir.	İstatistik Bölgeleri	Kalkınma Proje B.
Beşeri şekilsel bölgelerden kış turizm bölgeleri arasında değerlendirilebilecek bir yer.	Palandöken	Karapınar

PARKUR

Bu bölümde 9.3.1 / 9.3.2 / 9.3.3 Bölgeler ve Ülkeler kazanımlarının öğrenilme düzeyini ortaya çıkarıyoruz. Kırmızı istasyon 20 puan, diğerleri 10'ar puan ; parkur toplam 100 puandır.

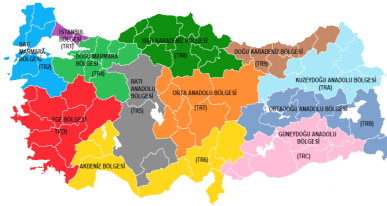
① Brexit terimini ve sürecini açıklayabilirim.

② Yaşadığım yer ile ilgili 3 bölge oluşturabilirim.

③ İşlevsel bölgeleri örneklerle açıklayabilirim.

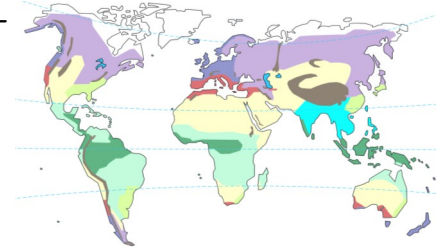
④ İşlevini tamamlayıp ortadan kalkan bölgelere örnek verebilirim.

⑤ Dünya'da yoğun nüfuslu bölgeleri örneklendirebilirim.

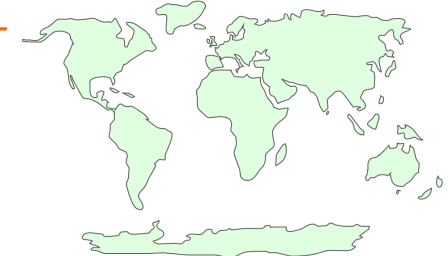
⑥ Birbirleri ile örüşten bölge sınırlarına örnek gösterebilirim.

⑦ Devletlerarası işbirliğine göre oluşan bölgelere örnek verebilirim.

⑧ Önemli dağlık bölgeleri dilsiz dünya haritası üzerinde gösterebilirim.

⑨ Bölgeyi kendi ifadelerimle tanımlayabilirim.

